Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Năm thứ nhứt. — Số 39

BƯỚC NHÀ NAM

BAO RA MỖI NGÀY

Chủ nhiệm NGUYỄN-PHAN-LONG

Quản lý NGUYỄN-VĂN-SÂM

TELÉPHONE N° 696 — Báo-quán : 72 đường Lagrandière — SAIGON

GIA BAO
Một năm...12$00
Sáu tháng...6,50
Ba tháng...3,25
Mỗi số.....0,05
Mua báo phải trả tiền trước.

MARDI 3 JUIN 1930

In ra 10 giờ sáng

DÉPOT LÉGAL N° 13400

ĐỂ COI CHÁNH-PHỦ XỬ TRÍ VIỆC HẬU-GIANG RA SAO?

Ở trên đời, người ta là một cái loài có tánh hão thắng lạ lắm, chẳng bao giờ muốn để cho ai làm phần mình, hay là làm cái gì trái ý mình. Đó là cái chơn lý, từ một người suy ra đến một quốc-dân, một chánh-phủ cũng vậy. Bởi thế cho nên người bị phần tất nhiên phải trị người mưu phản, rồi cái lý mạnh, yếu, hơn, thua ở trong đó mới có những cái tên thật là tốt đẹp, gọi là công-lý, gọi là trị-an.

Chánh phủ Pháp ở đây là Chánh-phủ mạnh, tất nhiên phải vì công-lý, vì trị-an của Chánh-phủ, mà trừng trị những người bạo-động, làm phản, cách-mạng, biểu-tình v.v.. Do cái nguyên-lý đó mà tôi biết rằng những việc biểu-tình ở Hậu-giang hồi nầy, Chánh-phủ phải nghi nhơ trị ra tay, chớ không còn nghi gì nữa.

Từ lúc xảy ra vụ Yên-bay, dân cho tới nay, hễ mỗi khi có dịp nào nói với dân, là Chánh-phủ đều nói « Ai làm phạm tới chủ quyền của người Pháp ở đây, thì Chánh-phủ sẽ nghiêm-trừng chớ không dung thứ. » Cái ý của Chánh-phủ chắc như đóng đinh, cứng như sắt đá, cho nên mới có Hội-đồng Đề-hình ngoài Bắc, và sau khi trong nầy có sóng gió ở miền Hậu-giang, thì Chánh-phủ phái quan tòa Motais de Narbonne đi khắp các nơi, gặp người có tội ở đâu là xử liền ngay ở đó, lại nay mai có cuộc diễn võ lớn ở Long-xuyên, Sadec để thị oai với dân nữa ; bao nhiêu đó đều bày tỏ ra rằng Chánh-phủ quyết tâm nghiêm-trị những người phản-đối vậy.

Từ lời nói, từ việc làm của Chánh-phủ, đối với dân-tâm và thời-cuộc, ta thấy oai vang như sấm sét, sáng ngời những gươm đao cả. Ghê thay ! Sợ thay ! Nguy thay cho anh em biểu-tình ở Hậu-giang !

Song tôi tin rằng cái nghề trị dân, có oai lại phải có đức thì dân mới phục. Người viết bài nầy, không có lòng thành-thiệt, sự trông mong nào hơn là trông mong Chánh phủ, đối với dân-tâm và thời-cuộc ở nước Việt-Nam lúc nầy, đã đánh lấy oai để khu trừ cái không khí phản nghịch, thì cũng phải lấy đức để thâu phục lại dân lâm, như vậy thì mới có lợi riêng cho chủ quyền của nước Pháp ở đây, và lợi chung cho cuộc tiến hóa của người Việt-Nam được.

Tức như phong trào biến động ở Hậu-giang lúc nầy, chẳng cần ai nói ra, thì Chánh-phủ cũng dư biết, là vì những nỗi địa biểu thiên tai, vì những cảnh sanh hoạt mác mỏ, vì những chuyện khổ cảnh oan tình mà dân dân nghèo mới sanh ra biểu tình tối ngày, bạo-động kia khác. Ai nói rằng dân biểu tình có khuynh hướng cộng-sản thì mặc họ, tôi chỉ nói ngay thiệt rằng dân biểu tình, chỉ là bày tỏ sự khổ của dân cho Chánh-phủ xét thâu mà cứu vớt và sửa sang cái đời của họ đó thôi. Tôi rất lấy làm tiếc, vì nhiều người Pháp thấy những cuộc biểu tình đó chỉ biết la : « Cộng sản ! Cộng-sản ! » Nhưng sao không chịu xét coi vì cái nguyên nhơn gì, mà cộng-sản xen vào được. Nguyên nhơn ấy tức là những sự khổ của dân, mà tôi đã kể đại khái trên kia đó.

Than ôi ! Nhà có mục nát trước thì gió thổi mới xiêu, người có yếu đuối sẵn, thì tật bịnh mới lại : thật dân tình chúng tôi bây giờ không khác gì nhà đã hư sẵn, người đã yếu sẵn, cho nên mới có con dường cho cộng-sản dầu cơ mà vào. Bây giờ Chánh-phủ nên lấp con đường ấy đi ! Trừng trị ngăn đón cái làn sóng cộng sản là một sự đương nhiên của Chánh phủ đã đành, nhưng cốt nhứt là phải trông xuống đám dân nghèo kia, mà sửa sang tình-cảnh lại cho họ nữa. Sửa sang tình-cảnh của họ lại, tức là bít đường lấp ngõ không cho cộng-sản có lối mà vào đó !

Thật vậy, trị dân đã dùng oai thì cũng phải nên bố đức. Từ hồi nào tới giờ, Hội-đồng Đề-hình có, máy bay liệng trái phá có, súng bắn dân bạo-động có, nhưng oai-nghiêm của Chánh-phủ, dân đã thấy rồi. Ngày nay Chánh-phủ nên đem hết lòng công-bằng bác-ái ra bố thí cho dân !

A. Đ.

Trong một tháng nữa thì tánh « SÔNG HƯƠNG » sẽ ra đời, làm bằng tơ của con tằm vàng, ăn lá dâu núi. — Tốt hơn lành Tàu.

AU TISSEUR

82, Boulevard Bonnard, 82 — Saigon

Nói thêm về việc bàn người giựt của giữa ban ngày

Số báo hôm qua, bổn-báo đã đăng rỏ việc một người làm việc sở tạo-tác Hanoi, ra kho bạc lãnh tiền đặng phát cho người làm. Khi về tới cửa thì bị hai người bắn chết và cướp mất túi bạc.

Điện tin A. B. I. P. ở Hanoi vào ngày hôm qua đã chứng-thiệt việc đó. Người bị hại tên là Nguyễn-Bình, 47 tuổi. M. Bình ra Kho-bạc vừa mới lãnh có 16.000 $ 00 là một phần số lương của người làm sở Tạo tác, rồi tới 11 giờ, nếu về sở thì chắc người làm cũng về hết rồi, chẳng kịp phát lương nữa, nên chi M. Bình ôm bạc về nhà, trong bụng tính là để chiều đem vào sở phát cũng đặng, không dè về tới cửa thì có hai tên hung thủ bắn chết và cướp gói bạc chạy mất, tức là chuyện đã thuật hôm qua.

Người ta đem M. Bình vào nhà thương, nhưng đi mới nửa đường thì M. Bình đã chết rồi. Lễ an táng đã cử hành bữa sáng chúa-nhựt

Tòa tiểu-hình Saigon xử vụ cờ bạc

Sớm mai hôm qua, tòa tiểu hình Saigon, M. Rochá làm chánh tòa, có xử một vụ cờ bạc. Bị cáo có đến tám người.

Nguyên ông cò Hennequin biết rằng tại nhà Phan văn Hoa thường có cờ bạc, nên truyền lịnh cho lính lo rình bắt cho được. Một buổi chiều kia, viên thanh-tra Volette giẫn vài người lính đến nhà Phan văn Hoa bắt được 8 người đương đánh bài.

Những người đó là Chung-quang Nhu, Phan văn Hoa, Nguyễn thị Dợ, Hứa thị Lương, Phùng, So, Huỳnh văn Lung, Bùi thị Trang, và Trần văn Khoẻ.

Tòa hỏi gì các bị cáo đều chối cả, nhưng vì ông cò Hennequin bắt được quả tang chứng, nên tòa cứ theo lời cò mà buộc Phan văn Hoa vào tội chứa cờ bạc, phạt 200 quan tiền vạ. Còn mấy người tay con khác tòa phạt mỗi người 25 quan.

COI TRƯƠNG 6

Có sổ cứu-tế nạn dân

Tin tức trong làng báo

Trong phiên Hội đồng thường-trực chánh-phủ (*Commisson permanente du Conseil de Gouvernement*) nhóm ở Saigon ngày 31 Mai mới rồi, có hai cái nghị định về báo giới như sau nầy :

1° Cấm tờ báo « *Đại Trung-Hoa báo* » ở Quảng-đông lưu-hành trong cõi Đông-Pháp.

2° Cho phép M. Đoàn-Như-Khuê ở Hanoi xuất bản một tập tuần báo tựa là *Thương-báo* chuyên làm quảng-cáo mua bán.

Chuyện.... thị phi.

SẼ CÓ TRÁT DÒI « RƯỢU » RA TÒA HẦU KIỆN

Những chuyện biểu-tình đã xảy ra ở miền Hậu-giang từ ngày 1er Mai, đám ở nhà ông Cai-tổng Tân-phú là đám đầu, cho tới ngày 2 juin hôm qua, đám ở làng Long-châu là đám chót. – bởi tôi ngày tôi viết bài nầy thì tôi gọi là chót đó thôi.– thì hình như dư-luận Tây Nam chia ra làm hai phía khác nhau.

Dư-luận người Tây thấy truyền-đơn có-đỏ, thì để quyết là Cộng-sản.

Dư-luận người Annam, nhớ cảnh nước trên lúc sôi hồi năm ngoái, và nóng nổi đóng giấy thuế thân năm nay, thì để quyết là tại cái không-khí bất-bình, tại tình-cảnh khổ trong dân-gian mà ra.

Ai phải ? Ai trái ?

Chắc Chánh-phủ và pháp-luật cũng đã xét ra những cái nguyên nhơn ấy rồi, và ta chờ thời-cuộc trả lời cho ta một tiếng chót thì chắc chắn hơn.

Chánh-phủ cũng theo dư-luận người Pháp yêu-cầu, là « đánh cho đau, mà đánh cho mau » (frapper fort, et frapper vite) có như vậy thì dân Việt-Nam mới sợ, cho nên Chánh-phủ đã phái quan Chưởng-lý Motais de Narbonne đeo khắp Hậu-giang, tới đâu linh bắt được dân bạo-động là đem đến cho ngài lấy cung và xử liền. Vì thế, mà đám biểu-tình ở Ô-môn xũng ra hôm 29 Mai, qua sáng hôm sau là có ngay 32 người bị án.

Các quan và binh lính nhà nước, bắt những kẻ khởi-xướng, bắt những kẻ biểu-tình, đó là quyền tự-nhiên của Chánh-phủ, song có một tên nầy, cũng đính-liu, cũng khởi-xướng, cũng xúi giục những việc biểu tình kia, sao chưa thấy bắt. Tên ấy là tên « RƯỢU ». Nếu không có một người của nhà nước nói ra, thì có ai biết trong những cuộc biểu-tình kia, lại có tên « RƯỢU » cũng đính-liu xúi giục vào trong đó ?

Thiệt vậy, ngày 1er Juin, quan Toàn-quyền đi tuần-duyệt ở quận Chợ-mới có nói chuyện với những người đã bắn chết 3 người dân biểu-tình hôm 28 Mai. Có người nói rằng :

« Lúc bây giờ, những kẻ phủ vây chúng tôi coi bộ hung hăng lắm, và hình như có hơi « RƯỢU » xúi giục chúng ».

Đó, tỏ ra thủ-xướng trong những cuộc biến-động kia, chẳng những có tên « CỘNG-SẢN » mà thôi, lại có tên « RƯỢU » nữa.

Vậy xin thảo trát bắt tên « CỘNG-SẢN » thì bắt luôn tên « RƯỢU » mới được.

Bắt tên « RƯỢU » mà hồi sao lại được làm cho dân chơi với nó rồi nổi nóng mà làm bậy !

Rồi hồi luôn giùm cho chúng tôi, sao tên « RƯỢU » lại chun vào ruột mấy ông lính thủy ở tàu Waldeck Rousseau để khi không các ông ấy đâm chết người Annam vô tội, và hồi luôn sao lại chun vào tên chủ quán ở đường Marins trong Chợlớn, để cho va rút súng sáu bắn vào học-trò nữa. Coi tên « RƯỢU » trả lời ra sao và tòa buộc tội nó ra sao ?

NAM CHÚC

MỌI VIỆC BIẾN ĐỘNG TRONG NƯỚC

Hôm qua lại có cuộc biểu-tình ở Vĩnh-long.— Quan Toàn-quyền và quan Thống-đốc đi tuần-duyệt mấy nơi có biến-động.— Các vị hương-chức bị quở

Quan Toàn-quyền và quan Thống-đốc đi tuần-duyệt các nơi bạo-động

Nhơn có những việc biểu-tình ở Ô-môn, Chợ-mới và Cao-lãnh xảy ra hai hôm 28 và 29 Mai mới rồi, nên chi quan Toàn-quyền Pasquier và quan Thống-đốc Krautheimer và các quan-viên tùy-tùng, là MM. Lacombe, Eutrope, Barrault, Dercq và Denis.

Hai quan thủ-hiến ở Saigon khởi-hành 5 giờ rưỡi sáng hôm chúa-nhựt 1er Juin, đi xe hơi theo đường Mytho. Tới bến đò Mỹ-thuận thì quẹo qua Vĩnhlong và Sadec. Rồi các quan qua Chợ-mới, Cao-lãnh, Longxuyên và Ô-môn, rồi trở về Saigon 6 giờ chiều hôm ấy. Cuộc tuần-duyệt ấy chỉ có một ngày, mà trải qua khắp các nơi đã xảy ra những chuyện biến-động.

Mỗi nơi các ngài đi qua thì đều có binh lính canh gác rất cẩn thận, và có quan chủ tỉnh, chủ quận, cùng hương chức tiếp rước đón đưa, ấy đều là những cái lễ-văn bề ngoài, không cần nói đến.

Những chỗ đã có dân chúng biểu tình như Tân-Dương, Chợ-mới, Cao lãnh, Ô-môn ở trong hai tỉnh Sadec và Long-xuyên, là các ngài đều có tuần-duyệt qua hết. Tới mỗi nơi quan Toàn-quyền đều có đọc một bài diễn văn. Nguyên-văn những bài diễn văn ấy ra sao, chưa thấy chánh-phủ công-bố, nhưng cứ theo như các báo tây đã kỹ thuật, thì mấy lời nói ở mấy nơi, cũng cùng một ý, mà chỉ là trách hương chức không tận tâm tuần phòng xem xét, để bẩm tình hình cho quan trên hay ; đại khái như thế, chớ không nghe ngài nghiêm trách hay là yên ủi những dân đã biểu-tình một câu nào cả.

Khi ở tỉnh-lỵ Sadec hương-chức ở Tân-dương và Cao-lãnh tề-tựu tại tòa-bố, quan Toàn quyền có nhắc phận-sự của hương-chức ra thế nào rồi ngài nói :

« Không có thể nào các ngươi « lại không biết những chuyện đã « xảy ra, là bởi những việc biểu-« tình mới xảy ra đây, có phải là « sắp đặt mưu mô trong một ngày « đâu. Các ngươi có lỗi là đã để « cho những cái tư tưởng xấu tràn « lan ra, mà không bẩm với quan « trên của các ngươi.

« Các ngươi đã có ý sợ, vì các « ngươi thấy nguy tới tánh-mạng « và tài-sản của mình, song dầu « sao thì cái phận sự của các ngươi « là cũng phải báo tình hình dân-gian cho các quan biết chớ.

« Các ngươi nên biết rằng nhà-« nước sẽ « nghiêm-trị những kẻ « làm quấy và ban thưởng cho « những dân trung thành ».

Mấy lời châu-ngọc đó tức là bài của quan Toàn-quyền giảng chung cho các vị hương-chức ở những nơi bạo-động. Nên nhắc thêm rằng trong cuộc tuần duyệt nầy, ngài có gắn mề-đai cho ít nhiều binh-lính và hương-chức đã tỏ ra can đảm và mẫn-cán trong lúc dân nổi biến.

Thế là xong cuộc tuần-duyệt của quan Toàn-quyền.

Nhưng ngài mới trở về Saigon chiều hôm trước không biết hương-chức làng Long-châu ở Vĩnh long làm sao, đã để cho sáng sớm hôm sau, có cuộc biểu-tình mấy trăm người xảy ra nữa.

* *

Thiếu chút nữa, thì lại có cuộc biểu-tình ở Chợ-mới

Đêm bữa thứ bảy 31 Mai và rạng ngày chúa nhựt 1er Juin, tức là giữa ngày mà các quan lớn đi tuần duyệt các tỉnh, thì lại có một đám dân chừng 150 người tụ hội với nhau, định làm cuộc biểu-tình ở quận Chợ-mới nữa. Dân định rủ nhau lại chừng 1000 người, song vì phần nhiều người, chắc hẳn nhớ tới mấy viên đạn của lính bắn ra hôm 28 Mai mà dựt mình, nên chi ai nấy ở nhà, không tụ-hội nữa, thành ra cuộc biểu-tình định là sáng chúa-nhựt không có.

Hiện nay tại quận Chợ-mới vẫn đương dò xét bắt giam nhiều người.

Cuộc biểu-tình ở Vĩnh-long sáng hôm qua

Sáng hôm qua, lúc báo sắp lên khuôn thì có phóng-sự ở Vĩnhlong kêu điện-thoại lên báo cho hay rằng hồi 6 giờ sáng, có 5 0 dân biểu tình ở Vĩnhlong. Tin ấy bổn-báo đã kịp đăng trong số xuất bản ngày hôm qua rồi.

Tới chiều tiếp được tin rõ ràng như vầy :

Lâu nay tại Vĩnh-long đã có cái ngôi bạo-động, chỉ chờ đến ngày đến giờ là nổ. Tăng sáng ngày hôm qua, có chừng 500 dân, có đàn bà và con nít đi đầu vác cờ đỏ chữ trắng, kéo nhau tới biểu-tình ở cách tỉnh-lỵ Vĩnh-long 3 cây số Dân muốn tụ hội ở đó rồi kéo nhau lên tỉnh. Cờ đỏ có viết những hàng chữ trắng như vầy : « Đã-đảo những chức việc tổng làng. Truy-điệu những người đã chết ở Chợ-mới).

Quan chủ-tỉnh Vĩnh-long là ông Brière de l'Isle hay tin, liền cùng một viên thanh-tra mật-thám, một viên san dầm, 30 người lính có súng, tức tốc đến chỗ ấy truyền lịnh cho dân phải giải-tán. Lính bắt 20 người. Lại có tin nói rằng bắt 150. Có 100 người dơ tay lên xin hàng-phục, còn bao nhiêu đều nhảy xuống sông lội trốn hết. Không có xảy ra chuyện xung-đột gì cả.

Đã có sổ tương tế năm 1930

Hội Tương-tế Nam-kỳ vừa rồi được Chánh-phủ cho mở một cuộc xổ-số nữa, tiền lời dùng để làm các việc nghĩa

Số ấy chia ra làm 120.000 số, mỗi số bán một đồng, có 210 số trúng là 50.000 đồng, chia ra như vầy :

1 số trúng	10.000$
1 số trúng	5.000
2 số trúng	2.000
10 số trúng	1.000
16 số trúng	500
80 số trúng	100
100 số trúng	50

Đến ngày 11 Novembre 1930 thì sẽ xổ các số trúng cách một năm kể từ ngày xổ, mà không lãnh thì sẽ nhập vào hội.

CHÁNH-PHỦ XUẤT 51.500 ĐỒNG CỨU GIÚP NẠN DÂN BẮC-KỲ

Quan Toàn-quyền Đông-pháp vừa rồi có ký nghị-định xuất trong sổ chi thu Đông Pháp ra một số tiền 51 500 đồng để cứu tế dân đói ở Bắc-kỳ vì cái nạn bão ngày 30 Juillet 1929.

Số tiền 51.500 đồng ấy chia ra cho mỗi tỉnh tùy theo tỉnh nào đói nhiều hay ít như sau nầy :

25 000 đồng cho tỉnh Nam-Định; 20.000 đồng cho tỉnh Thái-bình ; 3.500 cho Phủ-lý, 1 500 cho tỉnh Kiến-An và 1.500 cho tỉnh Quảng-Yên.

CHÁNH-PHỦ ĐÃ NHỨT ĐỊNH DIỄN-VỎ Ở HẬU-GIANG

Có đủ máy bay, tàu trận, lính thủy, lính bộ cùng dự vào cuộc diễn-vỏ nầy

Bổn-báo đã nhiều lần nói rằng vì thấy không khí ở Hậu-giang lâu nay sôi nổi, chắc là vì dân chưa biết binh lực của Chánh-phủ thế nào, bởi vậy Chánh-phủ sẽ làm cuộc diễn-vỏ rất lớn ở Hậu-giang, để cho dân thấy mà sợ.

Tin ấy nay đã chắc rồi.

Bữa thứ bảy 31 Mai, quan Toàn-quyền đã triệu tập quan Thống-đốc, quan Chánh-trị giám-đốc, hai đại-tướng, Franceries và Paulet, quan thủy-sư Đô-thống, vào dinh Toàn-quyền ở đường Norodom để hội-nghị việc ấy.

Chánh-phủ đã định rằng cuộc diễn-vỏ ấy đồng thời có ở nhiều tỉnh và có tàu trận cùng dự nữa.

Sáng ngày hôm qua, các quan viên lớn nhỏ trong các đạo hải-quân ở Đông-Pháp đã thương-nghị với nhau về việc diễn vỏ ấy.

Bởi vậy cho nên hai chiếc tàu trận *Lapérouse* và *Ocland*, đáng lẽ chiều hôm qua chạy ra Cap Padaran, thì lại được lịnh ở lại có việc.

Đạo binh 11e Colonial đóng ở Ô-cấp, có ba toán cầm súng thường và đạn bột lựu, thì thêm vào một toán lính súng cối xay nữa, hết thảy toán là lính tây, sẽ đi tiên-phong trong cuộc diễn-vỏ. Quan tư Mallet làm tướng đạo binh ấy, đáng lẽ đổi ra Bắc-kỳ, nhưng mà quan trên biểu lưu lại, đến tháng 8 hãy đi ; tức là để dự vào việc diễn-vỏ.

Nói tóm lại, Chánh-phủ sửa soạn việc đem binh-lực và súng đạn ra thị-oai với dân, một cách rất sáng nồng nàn lắm.

Ngày nay các bà từ thiện bắt đầu đi quyên ở Saigon

Chắc các bạn độc-giả cũng còn nhớ rằng Hội-đồng Nam-kỳ cứu-tế nạn-dân có một cái chương trình, là lập ra ban ủy-viên Phụ-nữ để đi quyên tiền từng nhà. Bạn đồng-nghiệp *Phụ-nữ Tân-văn* sốt sắng về việc nầy lắm, nên đã đề-cử các bà từ thiện trong thành phố Saigon để sung vào ban ủy-viên ấy.

Ông Nguyễn-văn-Của, Hội-trưởng hội Cứu-tế, bèn viết thơ mời các bà các cô tới dự hội tại hội quán Thương gia Công nghệ ở số 76 đường Lagrandière. Vậy chiều hôm qua đã có hội đồng ấy.

Hội Cứu-tế mới có cả thảy 80 bà, nhưng trong buổi nhóm có ba chục bà, chúng tôi được thấy có quí bà : Lưu-văn-Lang, Trương-vĩnh-Tống, Nguyễn-đức-Nhuận, Đốc-phủ Thu, Nguyễn-khắc-Nương, Triệu-văn-Yên, Trần-Quý, Nguyễn-văn-Diệm, Nguyễn văn-Thơm, Trịnh-đình-Thảo, Nguyễn văn-Bá, v.v. Nam có, Bắc có, ai nấy đều đem lòng sốt sắng vì việc nghĩa mà tới dự hội vậy. Bên nam-giới, chúng tôi chỉ thấy có ông Nguyễn-văn-Của Hội-trưởng hội Cứu-tế, ông Nguyễn đức-Nhuận, chủ-nhiệm *Phụ-nữ Tân-Văn* và ông Đỗ-như-Liên thay mặt cho hội Bắc-kỳ Ái-hữu.

Hội-đồng nhóm từ 3 giờ đến 5 giờ rưỡi thì giải tán ; bà Lưu-văn-Lang và bà Đốc-phủ Thu làm chủ tọa.

Ông Nguyễn-văn-Của bày tỏ ý-kiến tóm tắt mấy câu, các bà hết sức hoan-nghinh và công-nhận việc cứu-giúp đồng-bào bị nạn, là một việc nghĩa, mà chị em phụ-nữ cũng phải chung vai gánh vác. Đoạn rồi các bà thương-thuyết với nhau chia Saigon ra làm bốn khu, mỗi khu có một đoàn phụ-nữ, có mấy bà Nam và mấy bà Bắc, mỗi ngày cùng nhau đi quyên lần lần từng nhà. Bà nào nhận lãnh vào đoàn nào và khu nào, thì cứ do đoàn và khu đó chỉ định ấy mà đi quyên. Sự sắp đặt như thế thật là phân-minh và trật-tự lắm.

Bốn khu như vầy :

1° Khánh-hội, do bà Nguyễn-v-Thơm làm trưởng-đoàn ;

2° Cầu-kho, Cầu-ông-Lãnh, bà Trương-vĩnh-Tống làm trưởng ;

3° Saigon và Chợ-đũi, bà Yên và bà Nương làm trưởng ;

4° Dakao và Tân-định, bà Trạng-sư Thảo làm trưởng.

Khởi sự từ hôm nay, các bà đã đi quyên lần lần từng nhà. Các bà từ-thiện đã nhận lãnh công việc nầy thật là có lòng sốt sắng, vậy mong sao đồng-bào ở trong châu-thành Saigon cũng đem lòng từ bi bác-ái, hoan-nghinh các bà và tùy sức nhiều ít cứu giúp cho anh em trong nước đương bị cơn đói khát khổ sở nầy, ấy là một việc tưởng ai cũng nên vui lòng làm vậy.

Các nhà từ-thiện, thấy tình-cảnh đồng-bào mà động lòng, quyên tiền cứu giúp nhiều lắm. Những sổ quyên ở các nơi gởi về, mỗi ngày tiếp năm mười sổ, bổn-báo rất lấy làm tiếc không có thể đăng hết một lúc được ; bởi vậy phải theo thứ tự gởi tới sau trước mà đăng lên lần lần. Xin chư-vị hảo-tâm xét cho.

Hỡi người Annam

Trình độ ta cao chỉ nhỏ cây tăm ta. Chúng ta nên đem mồi người một cục đá mà xây dựng nền hòa vận nước nhà. Cục đá ấy gọi là *Sự làm việc, Việc kiệm cần, Cầu đoàn thể*. VIỆT-NAM NGÂN HÀNG

Bắt đầu từ ngày nay, có các bà từ-thiện thay mặt Hội-đồng Nam-kỳ Cứu-tế Nạn-dân đi quyên lần lượt từng nhà ở trong Châu-thành Saigon, mong rằng hết thảy đồng-bào nên tin cậy tiếp rước các bà từ-thiện ấy, mà vui lòng quyên giúp cho nạn-dân trong nước.

ĐÁ-BANH

Tại sân T. C. T. T. A. đường Mayer (C. I. A.)
(Stade de la rue Mayer)

Nếu chẳng có đều chi trở ngại, thì vài ba ngày nữa, chúng ta sẽ dặng xem mãn nhãn 5 cuộc đấu cầu rất kịch liệt. Hai hội Singapour bửa ba Tây (Juin 1930) sẽ tới Saigon. Ngày thứ năm 5 Juin 1930, đúng 5 giờ một khắc hội Bâlai sẽ đá với hội Tuyển Annam «*Thủ-đaumột Commerce Sport*». Hai hội Singapour nầy giỏi dở thế nào chúng tôi đã có nói rồi trên báo. Một đều chúng ta đáng lo hơn hết dặng để phòng là hai hội Singapour khi qua đây có đem theo 1 ông Tấn-sĩ lương-y có danh để coi từ miếng ăn, giữ từ giấc ngủ cho chiến tướng và một ông thầy đá banh tên là ông Bacon, người Ang-Lê từng trải việc đá banh tròn lắm, đã mấy năm điều đình 2 hội có danh bên xứ Ang-Lê thọc cho nước và nhác tuồng.

Chiến tướng Annam muốn lấy danh tiếng cho Annam phải ráng ăn no ngủ kỹ.

Vì rước tới hai hội cho nên sở phí tới 6000 đồng, nên hội nhứt định giá vô cửa như nầy :

Ngồi ghế trên Tribune có số hẳn hòi	2 $ 00
Ngồi Tribune	1 00
Ngồi ghế gần touche ở Pelouse.....	1 20
Đứng hai bên Tribune.	0 60
Ngồi giảng.....	0 40

Có bán giấy trước tại hiệu Nguyễn-văn-Trận 94-96 Bd Bonnard Saigon

Tổng-cuộc Thể-thao Namvan cũng bị cấm không cho giao thiệp với T.C.T.T. Annam ở Nam-kỳ

Tổng-cuộc Hiệp-nhứt Langsa muốn bứng rễ Tổng-cuộc Thể-thao Annam ta mà nhằm bề không thể bứng nổi, bây giờ lại toan dứt chồi cho bỏ ghét.

Thuở nay Tổng-cuộc Thể-thao Nam-van đối với T.C.T.T. Annam ở Saigon vẫn thảo thuận nhau lắm thế mà mới đây, vì sự ganh hiền ghét ngỏ, oán chạ thù vơ, Tổng-cuộc Hiệp-nhứt Langsa lại cấm T.C.T.T. Nam-van không cho giao thiệp với T.C.T.T. Annam ở Saigon, nghĩa là từ đây không có hội đá banh nào ở Nam-van được giao chiến với các hội đá banh của T.C. Annam ở Saigon và những chiến tướng trong các hội Nam-van cũng không được phép đá giúp một hội nào của T.C. Annam hết thảy !

T. C. T. T. Nam-van có lẽ cũng biết cái lịnh cấm ấy là sai với chủ nghĩa thể-thao, nhưng bởi còn ở dưới quyền cai quản của người ta mà ép lòng tuyệt đường giao hảo với Tổng-cuộc Annam ở Saigon vậy.

Trước kia người ta muốn bứng rễ, nay người ta muốn dứt chồi, người ta muốn nhận chìm cuộc đá-banh của đồng bào ta, anh em thấy chưa ?

Bổn-báo đăng tin nầy ra đây để cho anh em thấy cử chỉ thấp hèn khả ố của kẻ làm đầu trong Tổng-cuộc Hiệp-nhứt rồi hãy suy gẫm mà tự cường, tự trọng, tự lập lấy coi có được không.

Nhiều điều phủ lấy giá gương
Người trong một nước « Cử » thương nhau mà !

TƠ-NÍT

Trường học Long-xuyên mới có một cái sân tơ-nít đẹp đẽ

Lâu nay các ông Giáo-học ở Long-xuyên đều ao ước, muốn sao tại trường tỉnh có một cái sân xi-măn xứng đáng, chiều chiều tập đánh trái lăn chơi để lấy lại sức lực trong mấy giờ đồng hồ dạo tâm khổ trí với bộn em ốt. Sự ao ước thì nhiều, mà không thấy ai đề cập tới để làm cho anh em thỏa nguyện, thật là một sự đáng tiếc.

Gần nay, may nhờ có hai thầy Phan-văn-Ngà và Trần-Đình khởi xướng lên và hết sức ân cần lo lắn, trên lại có quan chủ-tỉnh Wolf, quan Đốc-học Toutain, cùng các ông hảo tâm trong tỉnh tán thành mới có một số tiền vừa đủ làm được một cái sân xi-măn để đánh tơ-nít.

Số tiền ấy xin kể ra sau nầy :

Anh em trong ty Giáo-huấn hùn lại	150$
Quan Chủ-tỉnh Wolf cho	300
Hội cựu học-sinh.. ...	50
Ông Đốc-học Diệp-văn-Đủ.	10
Ông Mỏ.....	10

Ông Hồ-văn-Đông, Thầu-khoán ở Cầnthơ có hứa giúp 100 đồng, tuy ngày nay ông vì bận việc chưa kịp gởi lên, chớ rồi đây nay mai có lẽ ông cũng gởi lên đến đôi ba trăm đồng chớ chẳng hai bao nhiêu đó đâu.

Hội quyên được số tiền ấy, vừa làm xong cái sân đã hết tiền, bây giờ tiền đâu cho có dỗ làm lễ lạc thành đây ?

Ở Longxuyên không phải chỉ có bao nhiêu nhà hảo tâm ấy rồi hết, mà tôi tưởng còn nhiều lắm. Xin qui ông hãy chung góp kẻ ít người nhiều, tin thành việc nghĩa, chẳng những giúp cho qui vị giáo-sư có chỗ luyện tập cốt cán, mà trong tỉnh cũng có cuộc vui cho qui ông khi thừa nhàn giải muộn một cách thanh nhã vậy.

Hoài-Cổ

Nghe đồn !!!

Thiên-hạ đồn rằng tối chúa-nhựt *1er Juin 1930, gánh hát cải-lương Trần-Đắt* sẽ hát tại rạp Modern Cinéma ; năm nay chỉnh đốn lại hẳng hòi, đào kép danh tiếng đông đủ, nên miệt lục-tỉnh hoan nghênh khen ngợi lắm.

SAIGON - MODE

là tiệm may **Công-Tính-Thành** trước, nay đã chỉnh đốn lại chẳng khác gì Tây. Giá cả rất rẻ. Xin qui-khách chiếu cố.

SAIGON MODE
80, Bd Bonnard - SAIGON

SAIGON

Nạn xe hơi

Sớm mai hôm qua 2 Juin, hồi 9 giờ, ở cầu Khánh-hội có xảy ra một nạn xe hơi. Một người Khách-trú dương đạp xe máy lên cầu, thình lình đụng sau cái xe camion số C. A 655 của ông Giai, ở số 4 đường Mac-Mahon ở đàng sau đầy chú khách tẻ nhào.

Định tính của chú coi ra nặng lắm, vì cái bánh xe trước leo lên mình chú nọ, không chết tại trận là may, sau khi đụng chú khách thì cái xe lại đụng cột lồng đèn ngã xuống đất.

Liền đó, người ta chở người bịnh đi nhà thương còn cô bót thì cứ lo làm phận sự

***

Ăn cắp xe hơi bị bắt

Hồi ba giờ sáng ngày 29 Mai vừa rồi có bốn tên : Hoa, Châu, Hai và Cham ăn cắp một cái xe hơi kiểu số C. 9667 của M. Crévost, ở đường Albert 1er số 71. Trong bốn đứa đó, có tên Hòa biết cầm máy, nhưng không phải là tay thiện nghệ cầm máy xe hơi, nên ba đứa kia cứ nó cầm tay bánh.

Chúng nó bước lên xe, đi chưa bao lâu tính muốn kiếm một cô con gái bỏ lên xe chở đi chơi, nên giữa đường gặp một cô kia bên ngừng xe bắt cô nọ bỏ lên rồi chở vào Cholon.

Xe chạy gần đến Cholon, tên Hòa cầm tay bánh, không rõ cầm thế nào mà cho xe chạy xẹt vào lề đường rồi leo lên đường động vào một cái quán. Lúc bấy giờ bọn bắt lương tính không xong, nên Hòa, Châm và Hai chạy trốn mất, còn Châu và nàng con gái không chạy trốn được, vì bị thương tích. Hai người lính tuần được tin có nạn xe, liền chạy đến bắt Châu và nàng con gái về bót tra xét.

Ông cò Cholon hỏi thì Châu đã hết tội cho mấy người bạn của nó và khai tên và chỗ ở của mấy người ấy.

Theo lời khai ấy, hôm qua lính quận thứ ba, có bắt được tên Châu, sớm muộn gì hai đứa kia cũng sẽ bị bắt.

BẾNTRE

Lòng từ thiện của bà Trần-thị-Thề ở Bangtra (Bến tre)

Vào khoảng 4 giờ chiều ngày 22 Mai 1930 vừa rồi đây, có một luồng gió từ phía dưới vàm Vũng-liêm, thổi qua con sông Cổchiên, xéo ngan mỏm Cùlao giải, thẳng qua sông Bangtra, thổi mạnh kéo qua phía trên làng Nhuận-phú-tân (về tổng Minh-đạo). Sức gió rất kịch liệt, làm hư xét hết 16 cái nhà ở về ấp Phú-lâu, tức ấy có 2 người đi đường bị gió hất té mang bịnh.

Mấy cái gia đình đương yên vui mà bỗng dưng bị phải « Tai trời vạ gió » làm cho cửa nhà tan tác !

Ai có mục-kích cái cảnh tượng cột-xiêu vách-ngã như thế, lòng nào không thương tâm cảm động. May sao! có bà Trần-thị-Thề, giàu lòng hào hiệp, xuất một số bạc 105 $ để chẩn cấp cho mấy nhà ngộ biến và 2 người bị bịnh đó. Ấy là : « Cho một miếng khi đói bằng một gói lúc no ! » cái ân nghĩa của bà Trần thật là vô lượng !! Trừ ra, cái giàu lắm của nhiều tiền, bà Trần lại còn được một cái giàu đặc biệt nữa, là giàu lòng từ-thiện ! Qui hóa thay ! cái lòng bác ái của bà Trần. Thật đáng nêu dương trọng.

Mộc-Lâm, lai-cảo

Muốn bán gấp
NÊN BÁN RẺ

Một cái xe hơi torpédo **HOTCHKISS số C 8377** *bảy chỗ ngồi máy tốt, đủ đồ phụ-tùng. Ai muốn mua xin lập tức đến nơi nhà số 329 đường Frère-Louis Saigon mà thương nghị.*

HỐCMÔN

Nạn săn bắn

Hốc-môn là chỗ người ta thường đến đó bắn chim và cũng có thịt rừng nữa. Hôm lối thứ sáu rạng mặt thứ bảy rồi đây, trong rừng ở làng Trung-Lập về quận Hốc-môn có xảy ra một cái nạn vì săn bắn. Hương-quản Lê có một cây súng của nhà nước giao cho để đi tuần phòng, nhưng va lấy đi bắn với tên Xe và vài người bạn nữa vô rừng Trung-Lập săn heo rừng. Đi đã mệt và buồn ngủ nên mấy người bạn của Lê là Kỳ, Xe và Hợi đều nằm ngủ trong một bụi cây, còn Lê và Xung đi kiếm thịt. Lúc ấy đã 4 giờ sáng rồi.

Nghĩ một lát thì mấy người ấy lại đi nữa. Chủ hương quản nghe tiếng xạt xạt, liền nhắm chỗ tiếng ấy mà bắn. Chủ nầy quả thật là một tay mơ, nên tiếng súng nổ lên thì không phải là heo rừng chết mà chính là mấy bạn chủ bị đạn. Xe bị bịnh nặng hơn hết còn Kỳ là chỉ bị thương tích sơ sài. Liền đó chở mấy người bịnh đi nhà thương Giađịnh, Xe chịu không nổi với vết thương nên đã chết vài giờ sau. Hương-quản Lê đã bị bắt, ông cò Giađịnh lên Hốcmôn làm ang-kết.

VINHLONG

Truyền-đơn rải tại Chợlách.
Một đứa con nít bị bắt

Sớm mai ngày 30 Mai vừa rồi, mới bảng lưng sáng, bạn hàng vừa lái rải đến Chợ-lách. (Vinh-long) thì thấy có số truyền-đơn rải khắp chợ. Truyền-đơn nầy in bằng bản đá. Con nít dua nhau lượm coi rất đông.

Lính tuần chứng trông thấy đến truyền-đơn thì thiên hạ nhiều người đã biết rồi, bèn lật đật chạy về cho ông chủ-quận Chợ-lách hay.

Ông chủ-quận được tin, bèn thân hành đi cùng vài người lính và một người quản, đi ra chợ lượm hết truyền-đơn ấy.

Nghe đâu có một thằng nhỏ trông thấy truyền-đơn rải ngoài đường lượm đọc, có người thổi kèn của gánh hát bầu H.. ngồi một bên nghe thằng nhỏ đọc, cả hai đều bị bắt giẫn về quận tra xét một buổi mới thả cho về.

CỪNG
Nguyễn-hữu-Xạ

Anh ở đâu phải về lập tức, vì má đau nhiều.
TRƯƠNG-VĂN-MÙI

ASSOCIATION DE LA PAGODE
« PHƯỚC-AN »
(Bảy Phủ Minh-Hương)

Siège social : 31 bis Bd Frédéric Drouhet à CHOLON
Statuts approuvé par Mr Le Gouverneur de la Cochinchine en date du 24 Mars 1920 sous le N° 768

Bàn Trị-Sự tạm hội Chùa « PHƯỚC-AN » (Bảy Phủ Minh-Hương) (les métis des sept congrégations) cho anh em trong lục châu hay :

Quan Nguyên-soái Nam-kỳ phê cho người Minh-Hương chúng ta lập thành hội chùa « PHƯỚC-An » dùng lo việc cúng ông và giúp đỡ nhau khi tang khó.

Vậy xin anh em người Minh-Hương (Les métis chinois des 7 congrégations) muốn vào hội hay hỏi điều lệ hội Statuts de l'Association) xin do nơi hội quán, số 31bis Boulevard Frédéric Drouhet Cholon.

Nhơn diệp lễ cúng của Ông ngày 12 và 13 tháng năm (nhằm ngày 8 và 9 Juin 1930) kính mời anh em người Minh-Hương đến tại chùa dâng cúng của Ông và ngày 13 dùng 4 giờ chiều nhóm Đại-Hội mà bàn tính những việc sau nầy :

1° Cử Bàn Trị-sự thiệt thọ năm 1930 / 1931.
2° Nghe đọc điều lệ của Hội
3° Bàn tính các việc

Bàn Trị-sự tạm,

TIỆM SỬA ĐỒNG-HỒ
Nam-Việt **THÂN-TRUNG**

Trước ở *Dakao* nay đã dời về N° 34 Rue Sabourain Saigon.

Bổn tiệm chuyên nghề sửa đồng hồ và các thứ máy nhỏ, như : máy hát, máy viết v. v. làm chắn liền hiếu hỉ ; khắc con dấu, bảng đồng, bảng đá, mộ bia đủ kiểu.

Ngài nào sản lòng *chấn hưng công nghệ* cho người đồng bang, khi có cần dùng việc chi xin đem đến bổn tiệm sẽ được như ý.

Kính khải.

XIN CÁC NGÀI DIỀN CHỦ LƯU Ý

Tại nhà hàng Đồng-Hương-Lữ Quán của ông Dương-quang-Thành ở Rạchgiá tại mé biển thiệt tốt, mát mẻ, lại có lãnh việc đất ruộng kiện thưa, và lại cho vay lớn của hằng thế đất ruộng xin các ngài đến tại đây thương nghị.

Mấy bộ dĩa nên có ở nhà :

Lưu-Đình-Kiến	(Văn-Hi-Ban)	Lễ-Huê về Hàng giang	(T T.)
Phấn-trang lầu	id.	Mai-lương-Ngọc	(P. T.)
Đỗ-Lư tự tử	id	Ơn nghĩa lưỡng toàn	id.
Nữ-trưng-vương	id.	Mạnh-lệ-Quân thoát hài	id.
Mạnh-lệ-Quân	(Tân-Thính)	Tụng kinh cầu an	

Hãy coi mục-lục của bổn-hiệu thì còn thấy nhiều thứ hay nữa

Đại-lý : INDOCHINE FILMS & CINÉMA
106, Boulevard Charner — SAIGON

TẠI HIỆU :
NGUYỄN-VĂN-TRẬN *SAIGON*
Có trữ đủ thứ
VALISES — MỀN NỈ
ÁO LẠNH — ÁO MƯA
TỐT HƠN HẾT VÀ RẺ HƠN HẾT

CHỢ LỚN ĐƯỜNG !
Ecole Centrale de Commerce
Đã dời về đường Vassoigne N° 47

Nhà Ếu về phía tay trái sau chợ Tân-Định, rộng rãi mát mẻ, sạch sẽ, anh em học sinh hãy nhớ, chớ lộn đường.

Trường dạy những khoa nầy :

BÚT TOÁN, bậc nhứt.— Dạy các trò từ lớp nhứt trở lên để ra làm aide-comptable. Học trong ba tháng thì thông thạo. Mỗi ngày từ 6 giờ đến 8 giờ tối.

Bậc nhì.— Dạy các trò đã học lớp 3e hay 4e année và học xong bậc nhứt hoặc mấy thầy làm aide-comptable các hãng để ra làm Comptable và Chef Comptable. Mỗi ngày học từ 8 giờ đến 10 giờ tối.

ĐÁNH MÁY VIẾT.— Dạy cả ngày, sáng từ 7 giờ tới 11 giờ, chiều từ 1 giờ tới 5 giờ

TIẾNG NGOẠI-QUỐC.— Chữ Anh (Anglais) và chữ Tàu (Chinois).

Trường lãnh làm sổ sách các nhà buôn rất cẩn thận. Giáo-sư thiệt tinh nghề. Ở xa viết thơ cho :

M. TRẦN-MANH-NHẪN
Directeur de l'Ecole Centrale de Commerce
47, Rue Vassoigne — SAIGON

Ngọn gió Đông-phong
Ấy là cái hiệu nhà ngủ ở Xóm-chiếu
Nos 218-220-222, Rue Jean Eudel, Khánh-hội — Saigon

Mấy năm trước ở dưới Xóm-chiếu, rất nên u-nhàn quạnh quẽ, nhà cửa sơ rơ, đồng không mông quạnh, ngày hôm nay phong cảnh vui đẹp khác xưa.

Đứng mà nhắm trên bờ, lầu cao phố rộng, hẳng lớn, người đông, còn dưới sông thì tàu bè của Vạn-quốc thương buôn. Ôi thôi ! thật là đẹp, thật là đúng cho khách nhàn du công nghiệp.

Bởi cớ ấy cho nên tôi mới mở một cái nhà ngủ lấy hiệu là **Ngọn gió Đông-phong khách-lầu**, rộng rãi mát mẻ, các cuộc đều mới hết, để cho qui-khách trước nghỉ dặng xem phong cảnh, sau hưởng ngọn gió đông phong.

Vậy kính mời qui khách trong lục-châu có đi Saigon, xin ghé lại nhà ngủ Đông-phong Xóm-chiếu, thì qui-khách mới ngó thấy Lanto là cảnh đẹp, dặng xem rỏ cuộc Vạn-quốc thương buôn.

Nay kính
NGUYỄN-VĂN-BÚT

Người bản cột cất nhà 1000 năm không mục và chủ nhà ngủ **Ngọn gió Đông-phong, Xóm-chiếu.**

Ở đâu có tiệm ăn của người minh làm theo đúng cách Tây, Tàu ?
— Xét kỹ họa chăng chỉ có tiệm :

« AU DRAGON » 7 & 8 RUE FILIPPINI SAIGON

Ban ngày có bán đủ thứ rượu lẻ và các món ăn điểm tâm. Tối có bán các món ăn như *cháo bào ngư, gà cơm nếp* v. v.
Qui khách ở xa muốn nghỉ ngơi thì có phòng riêng (salons particuliers).

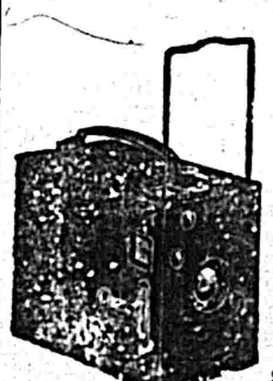

Ai chụp hình cũng đặng

Người âu-châu phát minh máy chụp hình, ấy là lâu rồi, nhưng mà ai muốn tập chơi hình ấy phải lắm công phu rèn tập, lại tốn kém đôi ba trăm bạc mới là chụp đặng chút ít. Vì vậy lắm kẻ muốn chơi chụp hình mà phải nản chí ngã lòng. Hiền hiệu chẳng muốn cho những người ấy thất vọng, và ai muốn chụp hình là chụp được ngay. May thay trời chẳng phụ lòng hiền hiệu, mới gặp được một nhà chuyên môn Đức về máy chụp hình, mới phát minh ra một thứ máy chụp hình rất tiện lợi mà lại rẻ tiền, mà [illegible] người nào biết chụp [illegible] cũng không biết, hễ chỉ sơ một lần, thì bất buộc phải chụp hình được tốt ngay, muốn làm hư cũng không đặng.

Máy chụp hình là món đồ để chơi rất có ích mà ngày nay hiền-hiệu lại có thứ máy rất phương tiện và rẻ tiền, thường ai ai cũng nên sắm một cái để chơi vậy. Máy chụp hình nầy hiệu BOX CAMERA giá bán từ 7 $ 9 $ 12 $ và 14 $ 50. Máy nầy tuy rẻ song cũng tốt bằng các thứ máy giá đáng 50 $ 70 $ mà là tiện hơn máy mắc tiền nhiều lắm.

Ai muốn mua thì viết thơ ngay cho tiệm hình KHÁNH-KÝ N° 54 Boulevard Bonnard Saigon là đặng ngay. Trước khi mua, ai muốn chụp thử để coi, không phải trả tiền.

Sẽ có cách chỉ cách thức chụp hình rành rẽ bằng chữ quốc-ngữ.

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie *NGUYỄN-VĂN-TRI* ở Mỹtho chế ra, đã cứu được nhiều người rồi. Nếu có *CULA* thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

CÂU CHUYỆN LÔI-THÔI Ở HỘI CỰU-VIÊN HÀM ĐẠI-ĐIỀN-CHỦ

VỤ ĐỔI CẢI GIỮA HỘI CỰU - VIÊN - HÀM ĐẠI-ĐIỀN-CHỦ

(Tiếp theo)

Tại sao tôi ngã lòng muốn bỏ ra dề đồng rộng cho ông Từ-hàn Dần múa hát? Ông Từ-hàn Dần lấy hội C.V.H.D.D.C. làm một món hàng thương dề quyền khách mua lợi!

Còn có chi trọng hệ hơn lời nói nầy. Tôi tưởng khi quan lớn Hải cũng cho rằng không cang tới hội. Và lại tôi dám nói lời nói nầy giữa đây chẳng phải tôi nói cho một mình quan lớn nghe, nói cho một mình ông Từ-hàn Dần biết, mà tôi muốn nói cho cả hội nghe thấu, cho quan dân tường tận.

Quan lớn Phạm lúc sinh-tiền lập nên hội nầy rồi, ngài có đi lục-tỉnh diễn-giải cho đặng lòng người yêu-cầu vào hội. Đi một lần rồi về lo bề gia-thế, có rảnh đâu mà lo việc hội mãi, bỏ hết trên nầy cho một tay ông Từ-hàn Dần. Lúc bây giờ, nhớ lại lúc gần Tết, ngọn gió bất phơi phất ngọn lao, trường đả bải, học trò về hết mà thiên-hạ không dề cho ông nghỉ, sớm trưa côn tới lui kiếm ông nườm nượp. Bực tri cực lòng ông, ông mới tính bỏ đi cho khuất. Đi đâu? Anh Ba Cam nói Rạchgiá có ông Tôn-Sến, cụ Trần Sử, với cụ Ngô-kim-Long là nhà cự-phú. Ông liền đi Rạchgiá. Đi việc trường hay là việc hội? Nếu nói đi việc hội thì ai phái ông đi? Phải làm chức Từ-hàn của hội rồi muốn lấy tên hội đi làm gì cũng đặng sao!

Biết vậy mà với ai kia, chi như với ông Từ-Hàn Dần vô ngại. Một mình ông dũ là hội. Hội ấy là ông, ông là Hội. Xuống Rạch-giá, ông mới tìm tới nhà ba ông đại điền-chủ trên đó. Không rỏ ông mọp cách nào, mà khi về, ông hớn-hở vui-cười, khoe với tôi rằng: « Ông Lý đi cả tháng không xong việc gì, ông mới đi ít ngày mà nên việc. Chớ chi ông rảnh và có sẵn xe, ông đi một vòng lục-tỉnh như ông Lý vậy kia. » Tôi hỏi: « Xong việc gì mà mừng lắm vậy? »

Ông đáp: « Tôi thỉnh đặng ba ông đại điền-chủ là Tôn-Sến, Trần-Sử với Ngô-kim-Long vào hội; mỗi ông lại còn cho 500$00 đứng làm ân-công. Làm gì ít ngày nữa đây, tôi cũng đi nữa; chừng đó, tôi nói trước, ông sắp-đặc đi với tôi, hai đứa mình đi chắc là nên việc. » — Tôi ừ.

Tuần sau, có quan-lớn Phạm ở Bentre lên Saigon Từ-hàn với Hội-trưởng nói chuyện với nhau lắm sao không rỏ, mà khi quan lớn Phạm về Bentre rồi, ông Từ-hàn Dần xuống nói với tôi như vầy:

« Anh Lý nghe nói Tôn-Sến, Trần-Sử với Ngô-kim-Long mỗi người có cho hội 500$00, đứng làm ân-công, anh sớn-sát sợ mình giựt mà anh không nói, anh lại lòn xuống xuồi Thủ-bồn Cang, lên biểu tôi đăng số bạc. Anh thật là xấu! Mà anh cũng khéo chọn Thủ-bồn lắm; nghe anh Lý dạy, nó ơ nhứt lịnh lên thúc hối tôi ngày một! »

Tôi cười nói: « Phần trọng trách về ông Lý, biểu sao ông không sợ. Còn như Thủ-bồn Cang thúc-hối, là việc bổn-phận Thủ-bồn Cang phải làm. Giận sao vậy mà giận cho ra mình hẹp lượng. »

Nói rồi bỏ qua, tôi không tìm biết số bạc phải đăng cho Thủ-bồn là bao nhiêu, đăng rồi hay chưa; nhưng mà tôi có chỗ nghĩ, theo lời ông Từ-hàn Dần nói cùng tôi mà hạn ông Lý với ông Cang làm đó, thì chắc khi ông Tôn-Sến, Trần-Sử với Ngô-kim-Long, trao bạc tay ông, một đăng giao, một đăng lảnh, nghỉ riêng hai ý. Đăng giao, ý muốn cho hội, đứng làm ân-công của hội giao cho Từ-Hàn như giao cho Hội. Còn ông Dần, tự mình là Đốc-học trường Gialong đi, chớ Hội không có phái Từ-hàn đi, nên ông có chỗ nghĩ, giao bạc tay Đốc-học Dần, đứng làm ân công Đốc-học Dần, chớ không phải ân-công của hội. Bị hai đăng nghĩ hai thế, nên mới có chỗ **trách Thủ-bồn Cang lên thúc hối ngày một.**

Lại-đại ít bữa, nghe nói có Tôn-Sến lên Saigon; lên tỉnh việc điền-thổ gì giấy tờ chưa minh bạch. Thuở giờ, tôi chưa có duyên gặp-gỡ Tôn-Sến lần nào hỏng biết. Ông Từ-hàn Dần tiến-dẫn đến tôi. Ông khoe ông Tôn-Sến là một tay hào-phóng, rộng giao, trọng nghĩa khinh tài, lòng-dạ như sông như biển. Nghĩ anh em là anh em chung, tôi có thỉnh ông Tôn Sến uống rượu cùng tôi một bữa. Rồi thôi! Ông Tôn-Sến ở Saigon gần một tháng trường, tôi không tới lui gì nửa. Ông Từ-hàn Dần dẫn ông Tôn-Sến đi lo tính việc điền-thổ.

Lúc nầy ông Tôn-Sến chưa phải ân-công của hội C. V. H. D. D. C., vì ông Từ-hàn Dần, theo lời trách trước kia, chưa đăng số bạc của ông Tôn-Sến cho hội lại thêm bàn trị sự cũng chưa nhóm mà công nhận. Thế mà ông Từ-hàn Dần dã nhận ông Tôn-Sến là hội viên dẫn ông Tông-Sến tới phòng việc nầy, phòng việc kia, ông lấy chức Từ-hàn hội C.V.H.D.D.C. mà tính việc tư cho Tôn-Sến. Tính xong, ông mừng xuống nói với tôi như vầy:

« Tôn-Sến chuyến nầy khoái lắm, đi tới đâu cũng đặng quan dầu-phòng tiếp chào hỏi hỡ. Chuyện nầy xong rồi, Tôn-Sến dầu có cho tôi năm ba ngàn cũng không hải là không đáng; vì bấy lâu anh ta lo tính dã nhiều, hao tốn chẳng biết bao nhiêu mà kể, mà đi lại cũng tiền mất tật còn Dề rồi mon cher đi chơi mà Ai dề tổn-hao gì mà sợ! »

Tôi cười đáp: « Hề chơi thì tốn, chớ chuyện gì mà sợ. Anh nói thì tôi ừ chơi với anh cho qua vậy thôi, chớ thật, anh có cho tôi bao nhiêu đi nữa, bảo tôi đi với anh, tôi cũng là không chịu. Anh biết, tôi thường nói: « Tôi có biết hát, thì nhảy lên sân-khấu mà hát, chớ tôi không chịu cầm cờ chạy hiệu cho ai múa hát. Anh trưỡng tôi không thấu ý anh sao? Anh muốn dắc tôi đi theo, đứng làm bình phong cho cho khuất mình anh, đặng anh dề hát! »

Biết ông Từ hàn Dần trả lời làm sao không? — Ông cười: « Hi Hi, Hi Hi, Hi Hi! »

Tuần sau, ông xuống, tôi hỏi, Tôn-Sến về chưa? Ông nói: « Chưa! Còn đợi lấy bạc Bàn rồi mới về. Tôi như chết rồi, mà thấy anh ta khổ quá, tôi phải cho anh ta mượn hết ba trăm đồng bạc! » Tôi cười nói: « Muốn câu cá lớn, tiếc gì tép-mồng mà không làm mồi. Anh thảo nào với ai mà nói »

Cách một tuần nữa, anh xuống, tôi đang ngồi hóng mát ngoài sân, tôi thấy một anh đảo-đảo, coi giống một Châu-Du, lớp cầu Đông-Phong xưa vậy. Kêu trẻ nhác ghế, anh vừa đặt-đít ngồi vừa thở ra vừa nói: « Thằng Cam! Thằng Ba Cam! Ài ủ, ài ài! Tôn-Sến lấy bạc Bàn rồi gởi trả cho tôi và cho tôi mấy ngàn, nó giựt hết, đưa cho tôi có ba-trăm đồng-bạc của tôi cho Tôn-Sến mượn đó thôi! Thằng thiệt là ăn-cướp quá chừng! Còn thằng Tôn-Sến, khi chưa có bạc thì nói tốt, ngoài sự đền ơn đáp nghĩa cho tôi, còn hứa giúp trường Gia-long mấy ngàn là khác; chừng lảnh bạc đặng rồi, lỏn về mất, không đặng một lời từ-giã! »

Tôi cười mà than rằng:

« Mưu sự tại Dần, thành sự tại « Cam; (1)

« Dần nguyện như thử, như thử,

« Tôn-Sến vị nhiên, vô nhiên! »

Xin quan-lớn và chư hội-viên xem tới đây, không sặt cười, cũng rằng mà cười miễn-chi lấy thảo; không cười e sốt gan ông Từ-hàn Dần thẹn thầm mà sanh giận trộm!

Chuyện đây không biết quan-lớn nghi sao? Có cang gì tới hội C. V. H. D. D. C. hay không? Chớ chuyện nầy không mấy ngả, bề ra, thiên-hạ dị-nghị hội C. V. H. D. D. C. mà cười rùm thành-phố.

« Phải ông Từ-hàn Dần lấy hội C. V. H. D. D. C. làm mối thương mưu lợi không, quan-lớn? »

(Còn tiếp)

Lê-hoàng-Mưu

(1) Ông Dần học tới Chánh-phủ cho làm Đốc-học, anh Cam chưa có học, chưa học một giờ nào, hai đăng khác nhau xa; mà nay ông Dần dề ra như vầy đây, cho thiên-hạ dị-nghị: « thà đốt như Ba Cam còn hơn hay chữ như Đốc Dần!!! »

Bức thơ trần tình của ông Đắc

Bổn-báo tiếp được bức thơ sau nầy của ông Đắc gởi lại, vì lẽ công-bằng, nên đăng y nguyên-văn. Câu chuyện lôi thôi nầy, phải chăng thế nào, đã có công-luận.

Cholon, le 28 Mai 1930

Cùng ông Nguyễn-văn-Nâm
Tổng-Lý « Duốc-Nhà-Nam »
72 Rue Lagrandière
SAIGON

Kính Ông

Nhơn tôi có đọc tờ qui Báo « Duốc Nhà Nam » ngày 26 Mai 1930, mới hay qui báo nói tôi và ông Đốc-học Dần bày tỏ câu chuyện chúng tôi cãi nhau trong bữa nhóm Đại-Hội Cựu-viên Quan Hàm Đại Điền Chủ Hội nên tôi kính vài lời vấn tắc cho ông rỏ, chớ tôi đâu dám múa gậy khoe tài trong trường chiến bút trên mặt báo.

Nguyên ngày 17 Mai 1930 hội Cựu-viên quan Hàm Đại-điền chủ có nhóm Đại-Hội thật, nhưng không đủ số hội-viên phải định lạ. 31 Mai 1930, trong lúc dàm thuyết riêng nhau thì tôi hằng thủ lễ, chớ tôi đâu dám tự kiêu tự đại trước một qui vị.

Còn việc tờ báo « Bảo-An » cũng chẳng quá đáng chi mà phải làm cho mỏi mắt chư độc-giả; ấy là một tờ báo mà tôi muốn xin xuất bản đó thôi, chớ không có cang thiệp chi với Hội. Nhưng vì qui báo muốn hỏi cho rỏ biết, nên tôi sẵng lòng tỏ vài lời thô kệch cho ông và chư qui độc giả đặng tường lãm: Nhơn vì tờ báo « Bảo-An » của ông Phạm-chánh-Lý, Đốc-phủ sứ Hàm, đã từ trần, khi trước ngài có được phép Chánh-phủ cho ra tờ báo nầy. Nhưng vì ngài thọ bịnh trầm trệ, còn anh em tôi thì đa đoan việc nhà, nên xuất bản không đặng, bởi quá kỳ nên Chánh-phủ thâu phép lại.

Nay vì, trước là tiếc cái tên « BẢO-AN » là một cái tên nghe rất tao nhã, sau là muốn còn cái dấu tích của ông bạn yêu dấu, nên tôi mới xin Chánh-phủ cho tôi phép xuất bản một tờ tuần báo lấy tên là « BẢO-AN ». Ấy là việc riêng của tôi thì tôi dũ quyền xin chẳng cần cho trong hội hay, tôi có mượn danh hội đâu mà tôi phải cần trộm lịnh của hội mà làm càng. Và lại tôi cũng tưởng sự đó không trọng hệ gì, nên tôi cũng không bàn tỏ với ông Dần, chớ nào ông Dần có hay biết chi đâu mà ông Mưu trách ông Dần là dối bạn. Chi ư, công việc riêng của tôi, mỗi khi hành sự cần khải trình với kẻ khác sao? Ấy là tình thiệt tôi nói ngay, chớ tôi chẳng có chút lòng tư vị ông Dần.

Vậy tôi gởi theo đây nguyên bổn cái đơn của tôi muốn xin Chánh-phủ cho phép tôi ra tờ tuần báo hiệu là « BẢO-AN » cho ông Mưu rỏ đặng tỏ lòng chơn thật của tôi và ông Dần.

Gẫm lại nước nóng còn có khi nguội, nước đọo còn có lúc trong, nước chua thì thấy cá, phải quấy ngày sau ta sẽ rỏ, lòng huynh đệ đối hay thật, mà sao ông Mưu lại vội trách ông Dần làm việc chung mà chẳng cho ông Mưu hay biết với.

Sau nầy trong bức thơ của ông Mưu có nói « Chọn bạn và trách bạn... » thì tôi xin thất lễ mà tỏ rằng tôi không hiểu ý nói của ông Mưu, là vì tôi với ông chưa từng biết nhau lắm, tôi cũng không từng giao thiệp với ông, tôi với ông cũng không có tiếp đãi nhau lần nào. Cả năm tôi với ông không có tới nhà thăm nhau một lần (nên bữa nhóm 17 Mai 1930 khi tôi gặp ông, tôi có hỏi thăm nhà ông ở đâu?) Thế thì tôi với ông Mưu không từng chọn bạn và kết bạn nhau; nên ông nói ông trách bạn thì tôi không hiểu ý nói của ông.

Thêm nỗi ông có nói rằng tôi với ông Dần làm đều bưng mắt..... tôi càng lấy làm lạ hơn nữa, vì tôi chẳng có làm việc chi khác hơn cái đơn đó. Tôi sẵn lòng mong mỏi coi ông giải rỏ ra làm sao? Vì chuyện tình cờ tôi không rỏ chi hết; nên tôi sẵn lòng chờ cho biết rỏ vàng thau.

Sơ lược mấy lời thành thật xin đăng vào qui báo, tôi rất cám ơn.

Nay kính,

NGUYỄN-HỮU-ĐẮC
Ancien Conseiller Municipal
CHOLON

∴

Cholon, le 8 Juin 1930

A Monsieur le Gouverneur
de la Cochinchine — Saigon

Monsieur le Gouverneur,

J'ai l'honneur de venir respectueusement vous prier de vouloir bien m'autoriser à faire paraître une Revue Illustrée tri-hebdomadaire en Quốc-Ngữ, ayant pour titre « BAO-AN ».

Le titre « BAO-AN » (faire régner Paix et Tranquillité) indique le but humanitaire de propager la concorde et la Paix aux peuples par des récits de Morale. Cette publication s'inspirera également:

1° des questions d'actualité intéressant les Annamites au point de vue agricole, commerciale.

2° des questions de piété filiale, des devoirs dans la famille Annamite.

3° de l'utilité des sports et des voyages.

4° des progrès scientifiques de l'utilité de l'instruction publique et des œuvres d'assistance organisés par la généreuse France en ce pays.

5° des questions juridiques au point de vue de débits des droits communs ayant pour but de faire éviter aux indigènes les contraventions.

6° En un mot des questions utiles pour prêcher la concorde et la Paix.

J'ai été à l'Université de Droit de Hanoi. J'ai été Secrétaire du Gouvernement et Membre de la Commission Municipale de Cholon. J'ai été Vice-Président du Conseil Fondateur de l'Association des Anciens Fonctionnaires et Grands Propriétaires Fonciers de Cochinchine, Membre du Comité et des Commissions permanentes de la 1re et Grande Foire de Saigon. J'ai été Professeur et Directeur-Administrateur pendant certaines années des Institutions libres comme celle « GIALONG ».

L'expérience que j'ai acquise dans ces diverses branches de la vie m'aidera à mener et à diriger utilement cette œuvre.

J'espère, Monsieur le Gouverneur, qu'en considération de mon loyalisme à la cause française, vous voudrez bien m'accorder l'autorisation que je sollicite.

Veuillez agréer, Monsieur le Gouverneur, l'assurance de mes sentiments très respectueux.

Signé: NGUYEN-HUU-DAC
Ancien Conseiller Municipal
CHOLON

Tam-Kỳ Khách-Lâu

Chũ-nhơn. Huỳnh-huệ-Kỳ

7 à 29 Bd Galliéni — Téléphone: 776
Annexe: Rue Colonel Grimaud et Bourdais
Phòng kiểm thời rộng rãi mát mẻ

Sách dạy: Coi tay mà đoán vận mạng bằng chữ quốc ngữ có trử bán tại đây và các hàng sách khác. Sắp xuất bản cuốn thứ nhì: Dạy về cách đoán.

Buồn quá!

Lúc nầy phần thì trời mưa, phần thì tại Saigon không có chi vui, nên đồng bang trông đợi đến *ngày 1er Juin 1930* đặng xem hát *cải-lương Trần-Đắt* diễn tuồng tại rạp *Modern-Cinéma* cho gái khuây. Nghe nói gánh *Trần-Đắt* năm nay hát khá hơn năm ngoái nhiều, vì đào kép đông đủ, y-phục và sơn-thủy sắm thêm nhiều....

CẦN DÙNG

Một hãng lớn của Annam cần dùng 1 người thợ Annam nấu savon Marseille cho thiện nghệ.

Tới thương lượng nơi báo quán *Duốc-Nhà-Nam* 72 đường Lagrandière.

AUTO ÉCOLE

Dạy nghề sớp-pho

Trường tôi mở đặng ba năm rồi, và có mướn thầy ở Bà-nghệ ra có nhiều giấy tờ của quan to cho và quan Toán-quyền Đông-dương ân tứ cho médaille của Hoàng-đế Annam và médaille của Hoàng-đế Cao-mên, dạy đã mau thành nghề rất giỏi và biết lẽ luật đi đường, có thầy Langsa dạy luật và dạy thêm máy về xe hơi. Thi một lần chắc đậu.

Trường tôi bảo tánh thi bằng cấp xe hơi và dạy cầm tay bánh xe rất mau, giá rẻ hơn các nơi, có chỗ ăn chỗ ngủ rất tiện, có cho mướn xe thi và chỉ đường đi xa, trường tôi có cô Nguyễn-thị-Hường có bằng cấp dề dạy đàn bà cầm tay bánh xe và thi, trước giúp việc nhà sau cho hiệp thi buổi văn minh, xin đồng bàn chiếu cố.

CHU-VĂN-HAI
N° 45, Colonel Grimaud
Trước chợ mới Saigon,
sau gare Cuniac.

S^TE A^ME POINSARD & VEYRET
PARIS - SAIGON - PNOMPENH - HAIPHONG - HANOI

Máy cày hiệu ALLIS-CHALMERS

thiệt tốt, rẻ, cày mau, chạy dầu hôi hay là essence. Điền-chủ nào muốn mua sẽ đem máy tới ruộng cày thử. Ở xa viết thơ hỏi báo *Duốc Nhà Nam*, N° 72 đường Lagrandière — Saigon

Pompe hiệu RATEAU

là hiệu rất có danh tiếng làm pompe tốt hơn hết bên Pháp. Đem nước vô ruộng một giờ được đến 1000 m3 nước. Muốn để trên xe hay để trên ghe cũng được. Pompe nhỏ và lớn có thể đem nước vô ruộng được từ 200 m3 tới 10.000 m3 nước trong một giờ. Hội Tháp-Mười có mua đã chứng chắc là tốt. Muốn mua xin tới thử tại hãng:

POINSARD & VEYRET
Boulevard Charner N°..., Saigon

THUỐC HO

Nhân con thỏ

là thứ thuốc tốt chế tạo tại bác Tư mà năm xưa nhiều người đồng thấy hay đã phải đề khai-trình khen tặng.

Quí-khách muốn biết thiệt hư xin rỏ đồng thử một lần sẽ rõ.

Ai ở xa xin biên thơ và mandat cho ông Huỳnh-Can chủ tiệm.

VĨNH-AN-ĐƯỜNG
179 Bd Galliéni
SAIGON

Thuận-Thái-Lai

số 153 đường Thập-binh Cholon

Bán đồ nữ trang, vàng, ngọc, và kiền đeo mắt thật thủy tinh

Tiệm ngành ở Quảng-đông Hướng-cảng danh tiếng hơn 30 năm nay

Tiệm chúng tôi chuyên bán các thứ [illegible] ngọc, chân ngọc, than ngọc, [illegible] vàng, hột ngọc chiếu. Thiếu môn nữ lại thêm trân-châu đã quí giá các môn nữ trang bằng vàng thấy đều xinh đẹp. Hàng của chúng tôi [illegible] tiệm đã bán Quảng-đông gởi sang; còn các môn đồ nữ trang, thì thợ Hướng-cảng làm ra vàng thật đáng chỉ. Mọi môn đồ đều có ghi hiệu của chúng tôi vào để chứng rằng không có đồ chi giả dối. Những tiệm bán đồ vàng, ngọc ở Saigon-Nam-vang và các tỉnh khác đều có mua của tiệm chúng tôi mà bán lại.

Kính mời quí khách ghé lại xem chúng tôi bán sức hoàn nghênh và tính theo giá rẻ.

HỘT XOÀN

Mới lại trên 200.000$00. Đủ thứ nước, lớn có nhỏ có. Giá rẻ — vô ra thong thả — tiếp rước tử tế.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

CRÉDIT FONCIER DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP ĐỊA ỐC NGÂN HÀNG

Mặc danh Công-ty vốn hàn 110.000 quan

CHI CUỘC Ở NAM-KỲ

SAIGON: 32 Boulevard de la Somme
CANTHO: Rds Delanoue & Saintenoy

Các Chi-cuộc khác: NAM-VIAN, HANOI, HAIPHONG, BANGKOK

CHO VAY THẾ CHƯN, KỲ HẠN LÂU NĂM

Thế cho đất nhà châu-thành, góp mỗi tháng mỗi ba tháng, mỗi sáu tháng, hoặc mỗi năm. Tiền lời: 12 %

Thế cho đất ruộng: mỗi năm lúc mùa màng làm xong đóng một lần. Tiền lời: 12 % — Và theo cuộc thêm 2 % tiền bưu bổng bảo lãnh.

CHO VAY ĐẶNG CẤT NHÀ PHỐ

Quí vị muốn bài hàng đều chỉ xin viết thơ cho chi cuộc nào gần quí vị: Saigon hay Cholon cũng được.

?

Hát cải-lương « Trần-Đắt »

Đêm chúa-nhựt *1er Juin 1930* gánh *cải-lương Trần-Đắt* sẽ hát tại rạp *Modern Cinéma* Saigon.

Kính mời quí ông, quí bà, niệm tình đến xem cho đông đảo đặng giúp bổn-ban mau thạnh vượng rất cám ơn.

Trần-Đắt kính đốn

Các gánh hát nên chú ý

Rạp hát Thành-Xương đường Boresse số 121, của ông Huyện Cần cho mướn, mấy đêm thường thì 40$00 còn đêm thứ bảy 60$00.

Hát bộ Annam
Ngày thường 35$00.
Ngày thứ bảy 60$00.

Nếu quí ông quí cô cần dùng xin do nơi số 14, đường Lacotte, như quí vị mướn trọn tháng tính rẻ hơn.

NOS COURS DU SOIR

Leçons de Français & de Mathématiques par un professeur bachelier et un professeur diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie.

Préparation aux divers **concours de secrétaires**, aux concours d'admission à l'Ecole P. T. T., **Commerce et T. P. de Hanoi.**

Comptabilité commerciale par un professeur français Expert comptables près des Tribunaux de Saigon.

Annamite par un professeur rompu dans la carrière.

ECOLE ĐÀO-THẠO-VỸ
108, Rue Mac-Mahon, 108
(Derrière la Prison Centrale de Saigon)

CABINET DE CONSULTATION MEDICALE

Madame & M. CAO-SI-TAN
DOCTEUR EN MEDECINE
N° 150 RUE MAC MAHON — SAIGON

Thuốc gia truyền

Hồn-đường chuyên trị bạch đái điều kinh dưỡng thai bảo sản, tài tình trị tiểm-la, giang-mai, sang độc phủ minh và các bịnh lậu lâu mới nặng nhẹ thế nào có đủ phương trị theo mặt bịnh mạnh dứt ngày sau sanh con, đứa nhỏ khỏi chịu độc của cha mẹ. Những thuốc đắng và trị các bịnh ngoài da có nhiều phương hay lạ lắm, thuốc xổ đại tài, bất kỳ người lớn con nít đau bịnh gì cũng có đủ phương thuốc toàn là đồ gia truyền trị mạnh dứt hay lắm, đệ nhứt trị con nít ọc, la ban, lrái tai nhà thuốc đồng Thầy lại tài, vì muốn xem tờ nói việc thuốc rành rẽ hoặc hỏi đều chi nhờ đề có trả lời, thơ mua thuốc nói chứng thiệt kỹ đề ngày cho:

NGUYỄN-VĂN TỒN
Chủ nhơn thuốc gia truyền
Hiệu SANH-SANH hay CHIM ÉN
Tại CAINHUM (Cochinchine)

Ai muốn lãnh làm đại-lý nơi chợ thương nghị sẽ có điều lệ và mục lục thuốc nơi đây cho.

ĐÁ-BANH

Tại sân T. C. T. T. A. đường Mayer (C. I. A.)
(Stade de la rue Mayer)

Nếu chẳng có đều chi trở ngại, thì vài ba ngày nữa, chúng ta sẽ dặng xem mản nhãn 5 cuộc đấu cầu rất kịch liệt. Hai hội Singapour bửa ba Tây (3Juin 1930) sẽ tới Saigon. Ngày thứ năm 5 Juin 1930, đúng 5 giờ một khắc hội Bâlai sẽ đá với hội Tuyển Annam «*Thể-dauMột Commerce Sport*». Hai hội Singapour nầy giỏi dở thế nào chúng tôi đã có nói rồi trên báo. Một đều chúng ta đáng lo hơn hết dặng đề phòng là hai hội Singapour khi qua đây có đem theo 1 ông Tấn-sĩ lương-y có danh đề coi từ miếng ăn, giữ từ giấc ngủ cho chiến tướng và một ông thầy đá banh tên là ông Bacon, người Ang-Lê từng trải việc đá banh tròn lắm, đã mấy năm điều đình 2 hội có danh bên xứ Ang-Lê theo cho nước và nhắc tuồng.

Chiến tướng Annam muốn lấy danh tiếng cho Annam phải ráng ăn no ngủ kỹ.

Vì rước tới hai hội cho nên số phí tới 6000 đồng, nên hội nhứt định giá vô cửa như nầy :

Ngồi ghế trên Tribune có số hẳn hòi	2 $ 00
Ngồi Tribune	1 00
Ngồi ghế gần touche ở Pelouse.....	1 20
Đứng hai bên Tribune.	0 60
Ngồi giảng.....	0 40

Có bán giấy trước tại hiệu Nguyễn-văn-Trận 94-96 Bd Bonnard Saigon

Tổng-cuộc Thể-thảo Namvan cũng bị cấm không cho giao-thiệp với T.C.T.T. Annam ở Nam-kỳ

Tổng-cuộc Hiệp-nhứt Langsa muốn bứng rễ Tổng-cuộc Thể-thảo Annam ta mà nhổm bề không thể bứng nổi, bây giờ lại toan dứt chồi cho bỏ ghét.

Thuở nay Tổng-cuộc Thể-thảo Nam-van đối với T.C.T.T. Annam ở Saigon vẫn thảo thuận nhau lắm thế mà mới đây, vì sự ganh hiền ghét ngỗ, oán chạ thù vơ, Tổng-cuộc Hiệp-nhứt Langsa lại cấm T.C.T.T. Nam-van không cho giao thiệp với T.C.T.T. Annam ở Saigon, nghĩa là từ đây không có hội đá banh nào ở Nam-van được giao chiến với các hội đá banh của T.C. Annam ở Saigon và những chiến tương trong các hội Nam-van cũng không được phép đá giúp một hội nào của T.C. Annam hết thảy !

T. C. T. T. Nam-van có lẽ cũng biết cái lịnh cấm ấy là sai với chủ nghĩa thể-thảo, nhưng bởi còn ở dưới quyền cai quản của người ta mà ép lòng tuyệt đường giao hảo với Tổng-cuộc Annam ở Saigon vậy.

Trước kia người ta muốn bứng rễ, nay người ta muốn dứt chồi, người ta muốn nhận chìm cuộc đá-banh của đồng bào ta, anh em thấy chưa ?

Bổn-báo đăng tin nầy ra đây để cho anh em thấy cử chỉ thấp hèn khả ố của kẻ làm đầu trong Tổng-cuộc Hiệp-nhứt rồi hãy suy gẫm mà tự cường, tự trọng, tự lập lấy coi có được không.

Nhiều điều phủ lấy giá gương
Người trong một nước « CỪ » thương nhau mà !

TƠ-NÍT

Trường học Long-xuyên mới có một cái sân tơ-nít đẹp đẻ

Lâu nay các ông Giáo-học ở Long-xuyên đều ao ước, muốn sao tại trường tỉnh có một cái sân xi-măn xứng đáng, chiều chiều tập đánh trái lăn chơi để lấy lại sức lực trong mấy giờ dồng hồ lao tâm khổ trí với bọn em út. Sự ao ước thì nhiều, mà không thấy ai để cập tới để làm cho anh em thỏa nguyện, thật là một sự đáng tiếc.

Gần nay, may nhờ có hai thầy Phan-văn-Ngà và Trần-Đình khởi xướng lên và hết sức ân cần lo lắn, trên lại có quan chủ-tỉnh Wolf, quan Đốc-học Toutain, cùng các ông hảo tâm trong tỉnh tán thành mới có một số tiền vừa đủ làm được một cái sân xi-măn để đánh tơ-nít.

Số tiền ấy xin kể ra sau nầy :

Anh em trong ty Giáo-huấn hùn tại	150$
Quan Chủ-tỉnh Wolf cho.	300
Hội cựu học-sinh..	20
Ông Đốc-học Diệp-văn-Đủ.	10
Ông Mỏ.....	10

Ông Hồ-văn-Đông, Thầu-khoán ở Cầnthơ có hứa giúp 100 đồng, tuy ngày nay ông vì bận việc chưa kịp gởi lên, chớ rồi đây nay mai có lẽ ông còn gởi lên đến đôi ba trăm đồng chớ chẳng hài bao nhiêu đó đâu.

Hội quyên được số tiền ấy, vừa làm xong cái sân đã hết tiền, bây giờ tiền đâu cho có để làm lễ lạc thành đây ?

Ở Longxuyên không phải chỉ có bao nhiêu nhà hảo tâm ấy rồi hết, mà tôi tưởng còn nhiều lắm. Xin qui ông hãy chung góp kẻ ít người nhiều, tin thành việc nghĩa, chẳng những giúp cho qui vị giáo-sư có chỗ luyện tập cốt cán, mà trong tỉnh cũng có cuộc vui cho qui ông khi thừa nhàn giải muộn một cách thanh nhã vậy.

Hoài-Cổ

Nghe đồn !!!

Thiên-hạ đồn rằng tối chúa-nhựt *1er Juin 1930, gánh hát cải-lương Trần-Đắt* sẽ hát tại rạp Modern Cinéma ; năm nay chỉnh đốn lại hẳng hòi, đào kép danh tiếng đông đủ, nên miệt lục-tỉnh hoan nghênh khen ngợi lắm.

SAIGON - MODE

là tiệm may **Công-Tính-Thành** trước, nay đã chỉnh đốn lại chẳng khác gì Tây. Giá cả rất rẻ. Xin qui-khách chiếu cố.

SAIGON MODE
80, Bd Bonnard - SAIGON

HỐCMÔN

Nạn săn bắn

Hốc-môn là chỗ người ta thường đến đó bắn chim và cũng có thịt rừng nữa. Hôm lối thứ sáu rạng mặt thứ bảy rồi đây, trong rừng ở làng Trung-Lập về quận Hốc-môn có xảy ra một cái nạn vì săn bắn. Hương-quản Lê có một cây súng của nhà nước giao cho để đi tuần phòng, nhưng va lấy đi bắn với tên Xe và vài người bạn nữa vô rừng Trung-Lập săn heo rừng. Đi đã mệt và buồn ngủ nên mấy người bạn cậc Lê là Ký, Xe và Hợi đều nằm ngủ trong một bụi cây, còn Lê và Xung đi kiếm thịt. Lúc ấy đã 4 giờ sáng rồi.

Nghĩ một lát thì mấy người ấy lại đi nữa. Chủ hương quản nghe tiếng xạt xạt, liền nhắm chỗ tiếng ấy mà bắn. Chủ nầy quả thật là một tay mơ, nên tiếng súng nổ lên thì không phải là heo rừng chết mà chính là mấy bạn chủ bị đạn. Xe bị bịnh nặng hơn hết còn Ký là chỉ bị thương tích sơ sài. Liền đó chở mấy người bịnh đi nhà thương Giađịnh, Xe chịu không nổi với vết thương nên đã chết vài giờ sau. Hương-quản Lê đã bị bắt, ông có Giađịnh lên Hốcmôn làm ang-kết.

VINHLONG

Truyền-đơn rải tại Chợlách.

Một đứa con nít bị bắt

Sớm mai ngày 30 Mai vừa rồi, mới bừng tưng sáng, bạn hàng vừa lải rải đến Chợ-lách. (Vinh-long) thì thấy có số truyền-đơn rải khắp chợ. Truyền-đơn nầy in bằng bản đá. Con nít đua nhau lượm coi rất đông.

Lính tuần chứng trông thấy đến truyền-đơn thì thiên hạ nhiều người đã biết rồi, bèn lật đật chạy về cho ông chủ-quận Chợ-lách hay.

Ông chủ-quận được tin, bèn thân hành đi cùng vài người lính và một người quản, đi ra chợ lượm hết truyền-đơn ấy.

Ghe đâu có một thằng nhỏ trông thấy truyền-đơn rải ngoài đường lượm đọc, có người thầy kêu của gánh hát bầu H.. ngồi một bên nghe thằng nhỏ đọc, cả hai đều bị bắt giẫn về quận tra xét một buổi mới thả cho về.

CÙNG
Nguyễn-hữu-Xạ

Anh ở đâu phải về lập tức, vì má đau nhiều.
TRƯƠNG-VĂN-MÙI

ASSOCIATION DE LA PAGODE « PHƯỚC-AN »
(Bảy Phủ Minh-Hương)

Siège social : 31 bis Bd Frédéric Drouhet à CHOLON
Statuts approuvé par Mr Le Gouverneur de la Cochinchine en date du 24 Mars 1930 sous le N° 768

Bàn Trị-Sự tạm hội Chùa « PHƯỚC-AN » (Bảy Phủ Minh-Hương) (les métis des sept congrégations) cho anh em trong lục châu hay :

Quan Nguyên-soái Nam-kỳ phê cho người Minh-Hương chúng ta lập thành hội chùa « PHƯỚC-An » đặng lo việc cúng ông và giúp đỡ nhau khi tang khó.

Vậy xin anh em người Minh-Hương (Les métis chinois des 7 congrégations) muốn vào hội hay hỏi điều lệ hội Statuts de l'Association) xin do nơi hội quán, số 31bis Boulevard Frédéric Drouhet Cholon.

Nhơn diệp lễ cúng vía Ông ngày 12 và 13 tháng năm (nhằm ngày 8 và 9 Juin 1930) kính mời anh em người Minh-Hương đến tại chùa dâng cúng vía Ông và ngày 13 đúng 4 giờ chiều nhóm Đại-Hội mà bàn tính những việc sau nầy :

1° Cử Bàn Trị-sự thiệt thọ năm 1930 / 1931.
2° Nghe đọc điều lệ của Hội
3° Bàn tính các việc

Bàn Trị-sự tạm,

TIỆM SỬA ĐỒNG-HỒ

Nam-Việt **THẦN-TRUNG**

Trước ở *Dakao* nay đã dời về N° 34 Rue Sabourain Saigon.

Bổn tiệm chuyên nghề sửa đồng hồ và các thứ máy nhỏ, như : máy hát, máy viết v. v. làm chắn liền hiếu hỉ ; khắc con dấu, bảng đồng, bảng đá, mộ bia đủ kiểu.

Ngài nào sản lòng *chấn hưng công nghệ* cho người đồng bang, khi có cần dùng việc chi xin đem đến bổn tiệm sẽ được như ý.

Kính khải.

XIN CÁC NGÀI DIỀN CHỦ LƯU Ý

Tại nhà hàng Đồng-Hương-Lữ Quán của ông Dương-quang-Thinh ở Rạchgiá tại mé biển thiệt tốt, mát mẻ, lại có lãnh việc đất ruộng kiện thưa, và lại cho vay lớn của hẳng thế đất ruộng xin các ngài đến tại đây thương nghị.

TẠI HIỆU :
NGUYỄN-VĂN-TRẬN SAIGON
Có trữ đủ thứ
VALISES — MÊN NÌ
ÁO LẠNH — ÁO MƯA
TỐT HƠN HẾT VÀ RẺ HƠN HẾT

CHỚ LỠN ĐƯƠNG !

Ecole Centrale de Commerce

Đã dời về đường Vassoigne N° 47

Nhà lầu về phía tay trái sau chợ Tân-Định, rộng rãi mát mẻ, sạch sẽ, anh em học sinh hãy nhớ, chớ lỡ đường.

Trường dạy những khoa nầy :

BỨT TOÁN, bậc nhứt.— Dạy các trò từ lớp nhứt trở lên để ra làm aide-comptable. Học trong ba tháng thì thông thạo. Mỗi ngày từ 6 giờ đến 8 giờ tối.

Bậc nhì.— Dạy các trò đã học lớp 3e hay 4e année và học xong bậc nhứt hoặc mấy thầy làm aide-comptable các hãng để ra làm Comptable và Chef Comptable. Mỗi ngày học từ 8 giờ đến 10 giờ tối.

ĐÁNH MÁY VIẾT.— Dạy cả ngày, sáng từ 7 giờ tới 11 giờ, chiều từ 1 giờ tới 5 giờ

TIẾNG NGOẠI-QUỐC.— Chữ Anh (Anglais) và chữ Tàu (Chinois).

Trường kính làm sổ sách các nhà buôn rất cẩn thận. Giáo-sư thiệt tinh nghề. Ở xa viết thư cho :

M. TRẦN-MANH-NHÂN
Directeur de l'Ecole Centrale de Commerce
47, Rue Vassoigne — SAIGON

Ngọn gió Đông-phong
Ấy là cái hiệu nhà ngủ ở Xóm-chiếu
Nos 218-220-222, Rue Jean Eudel, Khánh-hội — Saigon

Mấy năm trước ở dưới Xóm-chiếu, rất nên u-nhàn quạnh quẽ, nhà cửa sơ sơ, đồng không mông quạnh, ngày hôm nay phong cảnh vui đẹp khác xưa.

Đứng mà nhắm trên bờ, lầu cao phố rộng, hẳng lớn, người đông, còn dưới sông thì tàu bè của Vạn-quốc thương buôn. Ôi thôi ! thật là đẹp, thật là đúng cho khách nhàn du công nghiệp.

Bởi cớ ấy cho nên tôi mới mở một cái nhà ngủ lấy hiệu là **Ngọn gió Đông-phong khách-lầu**, rộng rãi mát mẻ, các cuộc đều mới hết, để cho qui-khách trước nghỉ dặng xem phong cảnh, sau hưởng ngọn gió đông phong.

Vậy kính mời qui khách trong lục-châu có đi Saigon, xin ghé lại nhà ngủ Đông-phong Xóm-chiếu, thì qui-khách mới ngó thấy Lanto là cảnh đẹp, dặng xem rỏ cuộc Vạn-quốc thương buôn.

Nay kính
NGUYỄN-VĂN-BÚT

Người bán cột cất nhà 1000 năm không mục và chủ nhà ngủ **Ngọn gió Đông-phong**, Xóm-chiếu.

Ở đâu có tiệm ăn của người minh làm theo đúng cách Tây, Tàu ?
— Xét kỹ họa chăng chỉ có tiệm :

"AU DRAGON" 7 & 8 RUE FILIPPINI SAIGON

Ban ngày có bán đủ thứ rượu lẻ và các món ăn điểm tâm. Tối có bán các món ăn như *cháo bào ngư, gà cơm nếp* v. v.
Qui khách ở xa muốn nghỉ ngơi thì có phòng riêng (salons particuliers).

Việc Vặt

SAIGON

Nạn xe hơi

Sớm mai hôm qua 2 Juin, hồi 9 giờ, ở cầu Khánh-hội có xảy ra một nạn xe hơi. Một người Khách-trú đương đạp xe máy lên cầu, thình lình đàng sau cái xe camion số C. A 655 của ông Giai, ở số 4 đường Mac-Mahon ở đàng sau đầy chủ khách tề nhào.

Bịnh tình của chú coi ra nặng lắm, vì cái bánh xe trước leo lên mình chú nọ, không chết tại trận là may, sau khi đụng chú khách thì cái xe lại đụng cột lồng đèn ngã xuống đất.

Liền đó, người ta chở người bịnh đi nhà thương còn có bót thì cứ lo làm phận sự

Ăn cắp xe hơi bị bắt

Hồi ba giờ sáng ngày 29 Mai vừa rồi có bốn tên : Hoa, Châu, Hai và Cham ăn cắp một cái xe hơi kiểu số C. 9667 của M. Crévost, ở đường Albert 1er số 71. Trong bốn đứa đó, có tên Hòa biết cầm máy, nhưng không phải là tay thiện nghệ cầm máy xe hơi, nên ba đứa kia cứ nó cầm tay bánh.

Chúng nó bước lên xe, đi chưa bao lâu tính muốn kiếm một cô con gái bỏ lên xe chở đi chơi, nên giữa đường gặp một cô kia bèn ngừng xe bắt cô nọ bỏ lên rồi chở vào Cholon.

Xe chạy gần đến Cholon, tên Hòa cầm tay bánh, không rõ cầm thế nào mà cho xe chạy xẹt vào lề đường rồi leo lên đường động vào một cái quán. Lúc bấy giờ bọn bắt lương tính không xong, bèn Hòa, Châm và Hai chạy trốn mất, còn Châu và nàng con gái không chạy trốn được, vì bị thương tích. Hai người lính tuần được tin có nạn xe, liền chạy đến bắt Châu và nàng con gái về bót tra xét.

Ông cò Cholon hỏi thì Châu đã hết tội cho mấy người bạn của nó và khai tên và chỗ ở của mấy người ấy.

Theo lời khai ấy, hôm qua lính quận thứ ba, có bắt được tên Châu, sớm muộn gì hai đứa kia cũng sẽ bị bắt.

BẾNTRE

Lòng từ thiện của bà Trần-thị-Thể ở Bangtra (Bếntre)

Vào khoảng 4 giờ chiều ngày 22 Mai 1930 vừa rồi đây, có một luồng gió từ phía dưới vàm Vũng-liêm, thổi qua con sông Cổchiên, xéo ngan mỏm Cùlao giải, thẳng qua sông Bangtra, thổi mạnh kéo qua phía trên làng Nhuận-phú-tân (trề tổng Minh-đạo). Sức gió rất kịch liệt, làm hư rã hết 16 cái nhà ở về ấp Phú-lâu, tức ấy có 2 người đi đường bị gió hất té mang bịnh.

Mấy cái gia đình đương yên vui mà bỗng dưng bị phải « Tai trời vạ gió » làm cho cửa nhà tan tác !

Ai có mục-kích cái cảnh tượng cột-xiêu vách-ngã như thế, lòng nào không thương tâm cảm động. May sao ! có bà Trần-thị-Thể, giàu lòng hào hiệp, xuất một số bạc 105 $ để chẩn cấp cho mấy nhà ngộ biến và 2 người bị bịnh đó. Ấy là : « Cho một miếng khi đói bằng một gói lúc no ! » cái ân nghĩa của bà Trần thật là vô lượng !! Trừ ra, cái giàu lắm của nhiều tiền, bà Trần lại còn được một cái giàu đặc biệt nữa, là giàu lòng từ-thiện ! Qui hóa thay ! cái lòng bác ái của bà Trần Thật đáng nên đáng trọng.

Mộc-Lâm, lai-cảo

Muốn bán gấp
NÊN BÁN RẺ

Một cái xe hơi torpédo **HOTCHKISS số C 8377** *bảy chỗ ngồi máy tốt, đủ đồ phụ-tùng. Ai muốn mua xin lập tức đến nơi nhà số 329 đường Frère-Louis Saigon mà thương nghị.*

Mấy bộ dĩa nên có ở nhà :

Lưu-Đình-Kiến	(Văn-Hi-Ban)	Lễ-Huê về Hàng giang	(T T.)
Phấn-trang lầu	id.	Mai-lương-Ngọc	(P. T.)
Đỗ-Lư tự tử	id	Ơn nghĩa lưỡng toàn	id.
Nữ-trung-vương	id.	Mạnh-lệ-Quân thoát hài	id.
Mạnh-lệ-Quân	(Tân-Thinh)	Tụng kinh cầu an	

Hãy coi mục-lục của bổn-hiệu thì còn thấy nhiều thứ hay nữa

Đại-lý : INDOCHINE FILMS & CINÉMA
106, Boulevard Charner — SAIGON

Ai chụp hình cũng đặng

Người Âu-châu phát minh máy chụp hình, cũng là lâu rồi, nhưng mà ai muốn tập chơi hình cũng phải lắm công phu rèn tập, lại tốn kém đôi ba trăm bạc mới là chụp đặng chút ít. Vì vậy lắm kẻ muốn chơi chụp hình mà phải não chí ngã lòng. Bổn hiệu chẳng muốn cho những người ấy thất vọng, và ai muốn chụp hình là chụp được ngay. May thay trời chẳng phụ lòng bổn-hiệu, mới gặp được một nhà chuyên môn Đức về máy chụp hình, [illegible] phát minh ra một thứ máy chụp hình rất tiện lợi mà lại rẻ tiền, mà [illegible] người nào biết chụp [illegible] cũng không biết, hễ chỉ xem một lần, thì bất luận phải chụp hình được tốt ngay, muốn làm bao nhiêu cũng đặng.

Máy chụp hình là món đồ để chơi rất có ích mà ngày nay bổn-hiệu lại có thứ máy rất phương tiện và rẻ tiền, trưởng ai ai cũng nên sắm một cái để chơi vậy. Máy chụp hình nầy hiệu BOX CAMERA giá bán từ 7 $ 9 $ 12 $ và 14 $ 50. Máy nầy tuy rẻ song cũng tốt hằng các thứ máy giá đáng 50 $ 70 $ mà lại tiện hơn máy mắc tiền nhiều lắm.

Ai muốn mua thì viết thơ ngay cho tiệm hình KHÁNH-KÝ N° 54 Boulevard Bonnard Saigon là đặng ngay. Trước khi mua, ai muốn chụp thử để coi, không phải trả tiền.

Sẵn có sách chỉ cách thức chụp hình rành rẽ bằng chữ quốc-ngữ.

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie *NGUYỄN-VĂN-TRI* ở Mỹtho chế ra, đã cứu được nhiều người rồi. Nếu có *CULA* thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

CÂU CHUYỆN LÔI-THÔI Ở HỘI CỰU-VIÊN HÀM ĐẠI-ĐIỀN-CHỦ

VỤ ĐỔI CÁI GIỮA HỘI CỰU - VIÊN - HÀM ĐẠI-ĐIỀN-CHỦ

(Tiếp theo)

Tại sao tôi ngã lòng muốn bỏ ra để đồng rộng cho ông Từ-hàn Dần múa hát?
Ông Từ-hàn Dần lấy hội C.V.H.D.D.C. làm một món hàng thương để quyến khách mua lợi!

Còn có chi trọng hệ hơn lời nói nầy. Tôi tưởng khi quan lớn Hải cũng cho rằng không cang tới hội. Và lại tôi dám nói lời nói nầy giữa đây chẳng phải tôi nói cho một mình quan lớn nghe, nói cho một mình ông Từ-hàn Dần biết, mà tôi muốn nói cho cả hội nghe thấu, cho quan dân tường tận.

Quan lớn Phạm lúc sinh-tiền lập nên hội nầy rồi, ngài có đi lục-tỉnh diễn-giải cho đặng lòng người yêu-cầu vào hội. Đi một lần rồi về lo bề gia-thế, có rảnh đâu mà lo việc hội mãi, bỏ hết trên nầy cho một tay ông Từ-hàn Dần. Lúc bây giờ, nhớ lại lúc gần Tết, ngọn gió bất phơi phất ngọn lao, trường đả bãi, học trò về hết mà thiên-hạ không để cho ông nghỉ, sớm trưa cốn tới lui kiếm ông nườm nượp. Bực tri cực lòng ông, ông mới tính bỏ đi cho khuất. Đi đâu? Anh Ba Cam nói Rạchgiá có ông Tôn-Sến, cụ Trần Sử, với cụ Ngô-kim-Long là nhà cự-phú. Ông liền đi Rạchgiá. Đi việc trường hay là việc hội? Nếu nói đi việc hội thì ai phái ông đi? Phải làm chức Từ-hàn của hội rồi muốn lấy tên hội đi làm gì cũng đặng sao!

Biết vậy mà với ai kia, chi như với ông Từ-Hàn Dần vô ngại. Một mình ông đủ là hội. Hội ấy là ông, ông là Hội. Xuống Rạch-giá, ông mới tìm tới nhà ba ông đại điền-chủ trên đó. Không rỏ ông mọp cách nào, mà khi về, ông hớn-hở vui-cười, khoe với tôi rằng: « Ông Lý đi cả tháng không xong việc gì, ông mới đi ít ngày mà nên việc. Chớ chi ông rảnh và có sẵn xe, ông đi một vòng lục-tỉnh như ông Lý vậy kia. » Tôi hỏi: « Xong việc gì mà mừng lắm vậy?»

Ông đáp: « Tôi thỉnh đặng ba ông đại điền-chủ là Tôn-Sến, Trần-Sử với Ngô-kim-Long vào hội; mỗi ông lại còn cho 500$00 đứng làm ân-công. Làm gì ít ngày nửa đây, tôi cũng đi nữa; chứng đó, tôi nói trước, ông sắp-đặc đi với tôi, hai đứa mình đi chắc là nên việc. » — Tôi ừ.

Tuần sau, có quan-lớn Phạm ở Bentre lên Saigon Từ-hàn với Hội-trưởng nói chuyện với nhau làm sao không rỏ, mà khi quan lớn Phạm về Bentre rồi, ông Từ-hàn Dần xuống nói với tôi như vầy:

« Anh Lý nghe nói Tôn-Sến, Trần-Sử với Ngô-kim-Long mỗi người có cho hội 500$00, đứng làm ân công, anh sớn-sát sợ mình giựt mà anh không nói, anh lại lôn xuống xuối Thủ-bồn Cang, lên biểu tôi đáng số bạc. Anh thật là xấu! Mà anh cũng khéo chọn Thủ-bồn Lâm; nghe anh Lý dạy, nó ơ nhứt lịnh lên thúc hối tôi ngày một! »

Tôi cười nói: « Phần trọng trách về ông Lý, biểu sao ông không sợ. Còn như Thủ-bồn ang thúc-hối, là việc bổn-phận Thủ-bồn Cang phải làm. Giận sao vậy mà giận cho ra mình hẹp lượng. »

Nói rồi bỏ qua, tôi không tìm biết số bạc phải đáng cho Thủ-bồn là bao nhiêu, đáng rồi hay chưa; nhưng mà tôi có chỗ nghĩ, theo lời ông Từ hàn Dần nói cùng tôi mà hận ông Lý với ông Cang làm đó, thì chắc khi ông Tôn-Sến, Trần-Sử với Ngô-kim-Long, trao bạc tay ông, một đáng giao, một đáng lãnh, nghỉ riêng hai ý. Đáng giao, ý muốn cho hội, đứng làm ân-công của hội giao cho Từ-Hàn như giao cho Hội. Còn ông Dần, tự mình là Đốc-học trường Gialong đi, chớ Hội không có phái Từ-hàn đi, nên ông có chồ nghỉ, giao bạc tay Đốc-học Dần, đứng làm ân công Đốc-học Dần, chớ không phải ân-công của hội. Bị hai đáng nghỉ hai thế, nên mới có chồ **trách Thủ-bồn Cang lên thúc hối ngày một.**

Lụi-đụi ít bữa, nghe nói có Tôn-Sến lên Saigon; lên tỉnh việc điền-thổ gì giấy tờ chưa minh bạch. Thuở giờ, tôi chưa có duyên gặp-gỡ Tôn-Sến lần nào hòng biết. Ông Từ-hàn Dần tiến-dẫn đến tôi. Ông khoe ông Tôn-Sến là một tay hào-phóng, rộng giao, trọng nghĩa khinh tài, lòng-dạ như sông như biển. Nghĩ anh em là anh em chung, tôi có thỉnh ông Tôn Sến uống rượu cùng tôi một bữa. Rồi thôi! Ông Tôn-Sến ở Saigon gần một tháng trường, tôi không tới lui gì nữa. Ông Từ-hàn Dần dẫn ông Tôn-Sến đi lo tính việc điền-thổ.

Lúc nầy ông Tôn-Sến chưa phải ân-công của hội C. V. H. D. D. C., vì ông Từ-hàn Dần, theo lời trách trước kia, chưa đáng số bạc của ông Tôn-Sến cho hội lại thêm bàn trị sự cũng chưa nhóm mà công nhận. Thế mà ông Từ-hàn Dần đã nhận ông Tôn-Sến là hội viên dẫn ông Tông-Sến tới phòng việc nầy, phòng việc kia, ông lấy chức Từ-hàn hội C.V.H.D.D.C. mà tính việc tư cho Tôn-Sến. Tính xong, ông mừng xuống nói với tôi như vầy:

« Tôn-Sến chuyến nầy khoái lắm, đi tới đâu cũng đặng quan đầu-phòng tiếp chào hỏi hỡ. Chuyện nầy xong rồi, Tôn-Sến dầu có cho tôi năm ba ngàn cũng không phải là không đáng; vì bấy lâu anh ta lo tính đã nhiều, hao tốn chẳng biết bao nhiêu mà kể, mà đi lại cũng tiền mất tật còn. Để rồi mon cher đi chơi mà Ai dễ tổn-hao gì mà sợ! »

Tôi cười đáp: « Hồ chơi thì tốn, chớ chuyện gì mà sợ. Anh nói thì tôi ừ chơi với anh cho qua vậy thôi, chớ thật, anh có cho tôi bao nhiêu đi nữa, bảo tôi đi với anh, tôi cũng là không chịu. Anh biết, tôi thường nói: « Tôi có biết hát, thì nhảy lên sân-khấu mà hát, chớ tôi không chịu cầm cờ chạy hiệu cho ai múa hát. Anh tưởng tôi không thấu ý anh sao? Anh muốn dắc tôi đi theo, đứng làm binh phong cho cho khuất mình anh, đặng anh dễ hát! »

Biết ông Từ hàn Dần trả lời làm sao không? — Ông cười: « Hì Hì, Hì Hì, Hì Hì ».

Tuần sau, ông xuống, tôi hỏi, Tôn-Sến về chưa? Ông nói: « Chưa! Còn đợi lấy bạc Bàn rồi mới về. Tôi như chết rồi, mà thấy anh ta khổ quá, tôi phải cho anh ta mượn hết ba trăm đồng bạc! » Tôi cười nói: « Muốn câu cá lớn, tiếc gì tép-mồng mà không làm mồi. Anh thảo nào với ai mà nói ».

Cách một tuần nữa, anh xuống, tôi đang ngồi hóng mát ngoài sân, tôi thấy mặt anh đào-dào, coi giống mặt Châu-Du, lớp cầu Đông-Phong xưa vậy. Kêu trẻ nhắc ghế, anh vừa đặt-đít ngồi vừa thở ra vừa nói: « Thằng Cam! Thằng Ba Cam! Ấy ải, ải ải! Tôn-Sến lấy bạc Bàn rồi gởi trả cho tôi và cho tôi mấy ngàn, nó giựt hết, đưa cho tôi có ba-trăm đồng-bạc của tôi cho Tôn-Sến mượn đó thôi! Thằng thiệt là ăn-cướp quá chừng! Còn thằng Tôn-Sến, khi chưa có bạc thì nói tốt, ngoài sự đền ơn đáp nghĩa cho tôi, còn hứa giúp trường Gia-long mấy ngàn là khác; chừng lãnh bạc đặng rồi, lỏn về mất, không đặng một lời từ-giả! »

Tôi cười mà than rằng:

« Mưu sự tại Dần, thành sự tại « Cam; (1)
« Dần nguyện như thữ, như thữ,
« Tôn-Sến vị nhiên, vô nhiên! »

Xin quan-lớn và chư hội-viên xem tới đây, không sặt cười, cũng ráng mà cười miễn-chi lấy thảo; không cười e sốt gan ông Từ-hàn Dần thẹn thầm mà sanh giận trộm!

Chuyện nầy không biết quan-lớn nghĩ sao? Có cang gì tới hội C. V. H. D. D. C. hay không? Chớ chuyện nầy không mấy ngà, bề ra, thiên-hạ dị-nghị hội C. V. H. D. D. C. mà cười rùm thành-phố.

« Phải ông Từ-hàn Dần lấy hội C. V. H. D. D. C. làm mối thương mưu lợi không, quan-lớn? »

(Còn tiếp)

Lê-hoàng-Mưu

(1) Ông Dần học tới Chánh-phủ cho làm Đốc-học, anh Cam chưa có học, chưa học một giờ nào, hai đáng khác nhau xa; mà nay ông Dần để ra như vầy đây, cho thiên-hạ dị-nghị: « Thà đốt như là Cam còn hơn hay chữ như Đốc Dần!!!.

Bức thơ trần tình của ông Đắc

Bổn-báo tiếp được bức thơ sau nầy của ông Đắc gởi lại, vì lẽ công-bằng, nên đăng y nguyên-văn. Câu chuyện lôi thôi nầy, phải chăng thế nào, đã có công-luận.

Cholon, le 28 Mai 1930

Cùng ông Nguyễn-văn-Sâm
Đồng-Lý « Duốc-Nhà-Nam »
72 Rue Lagrandière
SAIGON

Kính Ông

Nhơn tôi có đọc tờ qui Báo « Duốc Nhà Nam » ngày 26 Mai 1930, mới hay qui báo nài tôi và ông Đốc-học Dần bày tỏ câu chuyện chúng tôi cãi nhau trong bữa nhóm Đại-Hội Cựu-viên Quan Hàm Đại Điền Chủ Hội nên tôi kính vài lời vắn tắc cho ông rỏ, chớ tôi đâu dám múa gậy khoe tài trong trường chiến bút trên mặt báo.

Nguyên ngày 17 Mai 1930 hội Cựu-viên quan Hàm Đại-điền chủ có nhóm Đại-Hội thật, nhưng không đủ số hội-viên phải định lạ. 31 Mai 1930, trong lúc đàm thuyết riêng nhau thì tôi hăng thủ lễ, chớ tôi đâu dám tự kiêu tự đại trước mặt qui vị.

Còn việc tờ báo « Bảo-An » cũng chẳng quá đáng chi mà phải làm cho mỏi mắt chư độc-giả; ấy là một tờ báo mà tôi muốn xin xuất bản đó thôi, chớ không có cang thiệp chi với Hội. Nhưng vì qui báo muốn hỏi cho rỏ biết, nên tôi sẵng lòng tỏ vài lời thô kệch cho ông và chư qui độc giả đặng tường lãm: Nhơn vì tờ báo « Bảo-An » của ông Phạm-chánh-Lê, Đốc-phủ sứ Hàm, đã từ trần, khi trước ngài có được phép Chánh-phủ cho ra tờ báo nầy. Nhưng vì ngài thọ bịnh trầm trệ, còn anh em tôi thì đa đoan việc nhà, nên xuất bản không đặng, bởi quá kỳ nên Chánh-phủ thâu phép lại.

Nay vì, trước là tiếc cái tên « BẢO-AN » là một cái tên nghe rất tao nhã, sau là muốn còn cái dấu tích của ông lạn yên dấu, nên tôi mới xin Chánh-phủ cho tôi phép xuất bản một tờ tuần báo lấy tên là « BẢO-AN ». Ấy là việc riêng của tôi thì tôi đủ quyền xin chẳng cần cho trong hội hay, tôi có mượn danh hội đâu mà tôi phải cần trộm lịnh của hội mà làm cảng. Và lại tôi cũng tưởng sự đó không trọng hệ gì, nên tôi cũng không hàn tỏ với ông Dần, chớ nào ông Dần có hay biết chi đâu mà ông Mưu trách ông Dần là dối bạn. Chi ư, công việc riêng của tôi, mỗi khi hành sự cần khải trình với kẻ khác sao? Ấy là tình thiệt tôi nói ngay, chớ tôi chẳng có chút lòng tư vị ông Dần.

Vậy tôi gởi theo đây nguyên bổn cái đơn của tôi muốn xin Chánh-phủ cho phép tôi ra tờ tuần báo hiệu là « BẢO-AN » cho ông Mưu rỏ đặng tỏ lòng chơn thật của tôi và ông Dần.

Gẫm lại nước nóng còn có khi nguội, nước đọo còn có lúc trong, nước cạn thì thấy cá, phải quấy ngày sau ta sẽ rỏ, lòng huynh đệ đối hay thật, mà sao ông Mưu lại vội trách ông Dần làm việc chung mà chẳng cho ông Mưu hay biết với.

Sau nầy trong bức thơ của ông Mưu có nói « Chọn bạn và trách bạn... » thì tôi xin thất lễ mà tỏ rằng tôi không hiểu ý nói của ông Mưu, là vì tôi với ông chưa từng biết nhau lắm, tôi cũng không từng giao thiệp với ông, tôi với ông cũng không có tiếp đãi nhau lần nào. Cả năm tôi với ông không có tới nhà thăm nhau một lần (nên bữa nhóm 17 Mai 1930 khi tôi gặp ông, tôi có hỏi thăm nhà ông ở đâu?) Thế thì tôi với ông Mưu không từng chọn bạn và kết bạn nhau; nên ông nói ông trách bạn thì tôi không hiểu ý nói của ông.

Thêm nỗi ông có nói rằng tôi với ông Dần làm đều bưng mắt..... tôi càng lấy làm lạ hơn nữa, vì tôi chẳng có làm việc chi khác hơn cái lơn đó. Tôi sẵn lòng mong mỏi coi ông giải rỏ ra làm sao? Vì chuyện tình cờ tôi không rỏ chi hết; nên tôi sẵn lòng chờ cho biết rỏ vàng thao.

Sơ lược mấy lời thành thật xin đăng vào qui báo, tôi rất cám ơn.

Nay kính,

NGUYỄN-HỮU-ĐẮC
Ancien Conseiller Municipal
CHOLON

∴

Cholon, le 8 Mai 1930

A Monsieur le Gouverneur
de la Cochinchine — Saigon

Monsieur le Gouverneur,

J'ai l'honneur de venir respectueusement vous prier de vouloir bien m'autoriser à faire paraître une Revue illustrée tri-hebdomadaire en Quốc-Ngữ, ayant pour titre « BAO-AN ».

Le titre « BAO-AN » (faire régner Paix et Tranquillité) indique le but humanitaire de propager la concorde et la Paix aux peuples par des récits de Morale. Cette publication s'inspirera également:

1° des questions d'actualité intéressant les Annamites au point de vue agricole, commerciale.

2° des questions de piété filiale, des devoirs dans la famille Annamite.

3° de l'utilité des sports et des voyages.

4° des progrès scientifiques de l'utilité de l'instruction publique et, des œuvres d'assistance organisées par la généreuse France en ce pays.

5° des questions juridiques au point de vue de délits des droits communs ayant pour but de faire éviter aux indigènes les contraventions.

6° En un mot des questions utiles pour prêcher la concorde et la Paix.

J'ai été à l'Université de Droit de Hanoi. J'ai été Secrétaire du Gouvernement et Membre de la Commission Municipale de Cholon. J'ai été Vice-Président du Conseil Fondateur de l'Association des Anciens Fonctionnaires et Grands Propriétaires Fonciers de Cochinchine, Membre du Comité et des Commissions permanentes de la Tare et Grande Foire de Saigon. J'ai été Professeur et Directeur-Administrateur pendant certaines années des Institutions libres comme celle « GIALONG ».

L'expérience que j'ai acquise dans ces diverses branches de la vie m'aidera à mener et à diriger utilement cette œuvre.

J'espère, Monsieur le Gouverneur, qu'en considération de mon loyalisme à la cause française, vous voudriez bien m'accorder l'autorisation que je sollicite.

Veuillez agréer, Monsieur le Gouverneur, l'assurance de mes sentiments très respectueux.

Signé: NGUYEN-HUU-DAC
Ancien Conseiller Municipal
CHOLON

Tam-Kỳ Khách-Lâu

Chủ-nhơn. Huỳnh-huệ-Kỳ.

7 à 29 Bd Galliéni — Téléphone: 776
Annexes: Rue Colonel Grimaud et Bourdais
Phòng kiêm thời rộng rãi mát mẻ

Sách dạy: Coi tay mà đoán vận mạng bằng chữ quốc ngữ có trử bán tại đây và các hàng sách khác. Sắp xuất bản cuốn thứ nhì: Dạy về cách đoán.

Buồn quá!

Lúc nầy phần thì trời mưa, phần thì tại Saigon không có chi vui, nên đồng bang trông đợi đến *ngày 1er Juin* 1930 đặng xem hát *cải-lương Trần-Đắt* diễn tuồng tại rạp *Modern - Cinéma* cho gởi khuây. Nghe nói gánh *Trần-Đắt* năm nay hát khá hơn năm ngoái nhiều, vì đào kép đông đủ, y-phục và sơn-thủy sắm thêm nhiều....

CẦN DÙNG

Một hãng lớn của Annam cần dùng 1 người thợ Annam rửa savon Marseille cho thiện nghệ.

Tới thương lượng nơi báo quán *Duoc-Nhà-Nam* 72 đường Lagrandière.

AUTO ÉCOLE

Dạy nghề sớp-pho

Trường tôi mở đặng ba năm rồi, và có mướn thầy ở Bá-nghệ ra có nhiều giấy tờ của quan to cho và quan Toàn-quyền Đông-dương ân tứ cho médaille của Hoàng-đế Annam và médaille của Hoàng-đế Cao-mên, dạy đã mau thành nghề rất giỏi và biết lẽ luật đi đường, có thầy Langsa dạy luật và dạy thêm máy về xe hơi. Thi một lần chắc đậu.

Trường tôi bảo lãnh thi bằng cấp xe hơi và dạy cầm tay bánh xe rất mau, giá rẻ hơn các nơi, có chỗ ăn chỗ ngủ rất tiện, có cho mướn xe thi và chỉ đường đi xa, trường tôi có cô Nguyễn-thị-Hường có bằng cấp để dạy đàn bà cầm tay bánh xe và thi, trước giúp việc nhà sau cho hiệp thi buổi vàn minh, xin đồng bàn chiếu cố.

CHU-VĂN-HAI
N° 45, Colonel Grimaud
Trước chợ mới Saigon,
sau gare Cuniac.

S^TE A^ME POINSARD & VEYRET
PARIS - SAIGON - PNOMPENH - HAIPHONG - HANOI

Máy cày hiệu ALLIS-CHALMERS

thiệt tốt, rẻ, cày mau, chạy dầu hôi hay là essence. Điền-chủ nào muốn mua sẽ đem máy tới ruộng cày thử. Ở xa viết thơ hỏi báo *Duốc Nhà Nam*, N° 72 đường Lagrandière — Saigon

Pompe hiệu RATEAU

là hiệu rất có danh tiếng làm pompe tốt hơn hết bên Pháp. Đem nước vô ruộng một giờ được đến 4000 m3 nước. Muốn để trên xe hay để trên ghe cũng được. Pompe nhỏ và lớn có thể đem nước vô ruộng được từ 200 m3 tới 10.000 m3 nước trong một giờ. Hội Tháp-Mười có mua đã chứng chắc là tốt. Muốn mua xin tới thử tại hãng:

POINSARD & VEYRET
Boulevard Charner N°..., Saigon

THUỐC HO

Nhàn con thỏ

là thứ thuốc tốt chế tạo tại bên Tàu mà năm xưa nhiều người đồng thấy hay đã phải để nhựt-trình khen tặng.

Quí-khách muốn biết thiệt hư cho rõ đáng thử một lần sẽ rõ.

Ai ở xa xin biên thơ và mandat cho ông Huỳnh-Can chủ tiệm.

VĨNH-AN-ĐƯỜNG
279 Bd Galliéni
SAIGON

Thuận-Thái-Lai

số 153 đường Thủy-binh Cholon

Bán đồ nữ trang, vàng, ngọc, và kiến đeo mắt thật thủy tinh

Tiệm ngành ở Quảng-đông Hường-cảng danh tiếng hơn 30 năm nay

Tiệm chúng tôi chuyên bán các thứ ngọc, châu, ngọc, than, ngọc, ngà, bông, tai, vòng, hột xoàn chiếu, thiếu môn nữ, lại thêm trân-châu đã quí báu, các món nữ trang bằng vàng thấy đều xinh đẹp. Hàng của chúng tôi do tiệm chính hiệu Quảng-đông gởi sang; còn các món đồ nữ trang, thì thợ Hường-cảng làm ra, vàng thật đồng chỉ. Mọi món đồ đều có ghi hiệu cho chúng tôi vào để chứng rằng không có đồi chi giả dối. Những tiệm bán đồ vàng, ngọc ở Saigon-Lục-tỉnh và các tỉnh khác đều có mua của tiệm chúng tôi mà bán lại.

Kính mời quí khách ghé lại nơi chúng tôi biết các hoàn nghênh và tính theo giá cả.

HỘT XOÀN

Mới lại trên 200.000$00. Đủ thứ nước, lớn có nhỏ có. Giá rẻ — vô ra thong thả — tiếp rước tử tế.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

CRÉDIT FONCIER DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP ĐỊA ỐC NGÂN HÀNG

Mục danh Công-ty vốn hàn 110.000 quan

CHI CUỘC Ở NAM-KỲ

SAIGON: 32 Boulevard de la Somme
CANTHO: Rue Delanoue & Saintenoy

Các Chi-cuộc khác: NAM-VANG, HANOI, HAIPHONG, BANGKOK

CHO VAY THẾ CHỨN, KỲ HẠN LÂU NĂM

Thế cho đất nhà châu-thành, góp mỗi tháng mỗi ba tháng, mỗi sáu tháng, hoặc mỗi năm. Tiền lời: 12 %.

Thế cho đất ruộng: mỗi năm lúa mùa màng làm xong đóng một lần. Tiền lời: 10 %. — Và theo cuộc thêm 2 % tiền bưu hồng bảo lãnh.

CHO VAY ĐẶNG CẤT NHÀ PHỐ

Quí vị muốn hỏi bằng đều chi xin viết thơ cho chi cuộc nào gần quí vị: Saigon hoặc Canthơ cũng được.

?

Hát cải-lương « Trần-Đắt »

Đêm chúa-nhựt *1er Juin 1930* gánh *cải-lương Trần-Đắt* sẽ hát tại rạp *Modern Cinéma* Saigon.

Kính mời qui ông, qui bà, niệm tình đến xem cho đông đảo đặng giúp bổn-ban mau thạnh vượng rất cám ơn.

Trần-Đắt kính đốn

Các gánh hát nên chú ý

Rạp hát Thành-Xương đường Boresse số 121, của ông Huyện Cần cho mướn, mấy đêm thường thì 40$00 còn đêm thứ bảy 60$00.

Hát bộ Annam
Ngày thường 35$00.
Ngày thứ bảy 60$00

Nếu qui ông qui cô cần dùng xin do nơi số 14, đường Lacotte, như qui vị mướn trọn tháng tính rẻ hơn.

NOS COURS DU SOIR

Leçons de Français & de Mathématiques par un professeur bachelier et un professeur diplômé de l'Ecole Supérieure de Pédagogie.

Préparation aux divers **concours de secrétaires**, aux concours d'admission à l'Ecole P. T. T., **Commerce et T. P. de Hanoi**.

Comptabilité commerciale par un professeur français **Expert comptables près des Tribunaux de Saigon.**

Annamite par un professeur rompu dans la carrière.

ECOLE ĐÀO-THẠO-VỸ
108, Rue Mac-Mahon, 108
(Derrière la Prison Centrale de Saigon)

CABINET DE CONSULTATION MEDICALE

Madame & M. CAO-SI-TAN
DOCTEUR EN MEDECINE
N° 150 RUE MAC MAHON — SAIGON

Thuốc gia truyền

Hồn-đường chuyên trị bạch đái điều kinh dưỡng thai bảo sản, tài tình trị tiêm-la, giang-mai, sang độc phủ mình và các bịnh lậu lâu mới nặng nhẹ thế nào có đủ phương trị theo mặt bịnh mạnh dứt ngày sau sanh con, đứa nhỏ khỏi chịu độc của cha mẹ. Những thuốc đáng và trị các bịnh ngoài da có nhiều phương hay lạ lắm, thuốc xổ đại tài, bất kỳ người lớn con nít đau bịnh gì cũng có đủ phương thuốc toàn là đồ gia truyền trị mạnh dứt hay lắm, đệ nhứt trị con nít ọc, la bàn, trái tai nhà thuốc sẵng Thầy lại tài, ai muốn xem tờ nói việc thuốc rành rẽ hoặc bởi đều chi nhờ đó có trả lời, thơ mua thuốc nói chứng thiệt kỹ để ngày cho:

NGUYỄN-VĂN-TỒN
Chủ nhơn Thuốc gia truyền
Hiệu SANH-SANH HÀ CHIM ÉN
Tại CAINHUM (Cochinchine)

Ai muốn lãnh làm đại-lý phân thì thương nghị sẽ rõ điều lệ và mục lục thuốc nơi đây cho.

CÁC TAY CHỤP ẢNH

HÃY MUA ĐỒ MỚI MÀ GIÁ LẠI RẺ:

THUỐC (Produits chimiques)
KIẾN (Plaques)
GIẤY (Papiers)
CARTONS
ĐỒ PHỤ TÙNG (Accessoires)

Đại-lý: PLAQUES **ELECTRA**

Photo THÁI-SANH
166, Rue des Marins — CHOLON

TIỂU-THUYẾT

Nguyễn Tuyết-Hoa

Tư sắc trên đời
Tài nghề dưới thế

(Nữ-học-đường học-sanh)

Nhà in: ĐỨC-LƯU-PHƯƠNG
số 158, Rue d'Espagne, Saigon

XUẤT BẢN TRỪ BÁN

TRỜI NƯỚC NAM

262, Rue d'Espagne

— Ủa anh! ra thủ giờ không trời sao?

— Phải đâu, có trời mà trời khác, còn THỜI NƯỚC NAM đây là: hiệu thuốc NAM THIÊN ĐƯỜNG 262, rue d'Espagne Saigon; đồ hiệu nhân ÔNG TIÊN THÁI ĐẤT, thuốc thần hiệu hoàn cầu có một.

Thuốc thiên thời (trừ dịch thiên dược). Trị bịnh thiên thời nguy cấp, rất thần hiệu, 100 người cứu được 99.

Thuốc ho (chỉ khái dược). Thuốc nầy nghiên cứu lâu năm, giúp nhiều người, hết bịnh, ho gió, ho lao, ho ra huyết, âu hay mau, mà dùng thuốc nầy thì thấy hiệu nghiệm, thêm bổ phổi, bổ tinh thần.

Marque déposée

Thuốc xổ (thiên dược). Trị vô tẩy độc, xổ ra nhiều đàm, bổ tỳ vị, giúp thông đường tiện, ăn thơm, ngọt như bánh.

Chủ-nhân: Đoàn văn Khuê

AUX CISEAUX D'ARGENT TÂN-TÂN

90, Boulevard Bonnard — SAIGON

— Anh đi đâu mà vội dữ vậy?

— Tôi phải lại tiệm may TÂN-TÂN để mua một cái áo mưa, kẻo người ta quở. Hễ mà may mướn bộ đồ, vì chỉ có ở đó có hàng tốt đặc-biệt, may khéo đặc-biệt, mà giá lại rẻ đặc-biệt nữa.

— Phải đó! Anh mua áo mưa và may đồ ở đó mà bận thì không ai chê vào đâu được!

SAIGON CÓ MỘT

Danh bất hư truyền

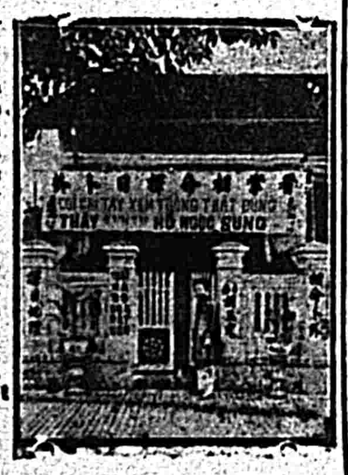

Ông Hồ-ngọc-Sung, ở tại đường d'Espagne số 132, như hình đã chụp đây, là một ông thầy coi tướng, chỉ tay, địa-lý, xây phương hướng, cất nhà, sanh phần, và đi-táng kỹ lưỡng, rất chín chắn. Cái danh của ông người ta thường đồn đãi khắp cả Saigon và Lục-tỉnh; không phải là ngoa truyền vậy. Ai đến cho ông coi, đều được vừa lòng; vì trăm chuyện ông nói không sai một mảy.

Nay kể từ 3 Juin 1930 nhằm ngày mồng 6 tháng 5 Annam sắp tới, ông sẽ chụp hình của mỗi chư quí vị nào đến coi, đặng hiến cho chư quí vị, không tính tiền gì hết. Trước là, đền ơn chư quí vị giúp ông hồi lâu nay; sau ông chụp để dành; tấm hình và 1 cái bàn tay, đặng sau có muốn coi lại thì để mà chỉ cho chư quí vị hiểu; vì tướng với chỉ tay mỗi năm đều đổi khác nhau luôn.

QUẢNG-CHÂU
429, Quai de Choquan CHOLON
(ngang gare Jaccarée)
Chụp hình rất kiểu, ít nơi sánh

Người Annam
—: hãy đọc :—
báo của Annam

GARAGE
Nguyễn-văn Phát
N° 1, rue Verdun-Saigon-Tél, n° 769

Hãng sửa xe hơi mới lập, có hàng đèn, đồng thùng xe, sơn xe, có lãnh tiện đồ phụ tùng xe hơi, máy xay lúa, máy cày, có vấn dynamo và magnéto.

Công việc làm rất kỹ lưỡng.

N. V. PHÁT dit BẢY.

Garage
Đào-Ngọc-Giục
166 rue de Louvain-à-Saigon

Chuyên nghề đóng xe — sửa xe, sơn xe và may mui nệm hết thảy các thứ xe. Thợ đông rành nghề; làm rất kỹ lưỡng và lanh lẹ hơn các nơi nhiều. Xin đồng bào chiếu cố, chúng tôi sẽ làm được vừa lòng quí ngài luôn.

GIẶC BÍ MẬT

Thuật những chuyện bí-mật trong hồi Âu-châu chiến tranh 1914-1918

(TIẾP THEO)

Viên mật thám Pháp bước lại gần, lấy tay vạt người đứng chung quanh ra, rồi cúi xuống nhìn nàng bộ tịch giống như thầy thuốc khám bịnh vậy. Vừa nhìn, vừa nói:

— Đâu, để tôi xem vào.

Lâu lâu Irma Staub tỉnh lại. Tuy con mắt còn đáo đát, lộ vẻ sợ hãi nhưng hơi thở đã đều, mặt mày hết xanh xám.

Nàng dòm chung quanh, chẳng khác nào một con thú rừng mắc bẫy nhìn thợ săn, rồi nàng thở ra:

— Quân ăn cướp ác thiệt. Nó ấy, của tôi hết rồi.

Nàng vừa nói câu ấy, bỗng ngoài cửa có một người vận phục đoan trang, bước vô, hỏi:

— Việc gì vậy?

Ông nầy là ông cò sở tuần thành, ông lại gần, cúi đầu chào Irma Staub, rồi khởi sự làm ăn-kết, hỏi nàng rất kỹ lưỡng.

Ai cũng biết Irma Staub không có lòng nào muốn cho sở cảnh sát can dự vào việc của nàng làm, vì lợi ít mà hại nhiều. Nhưng đã dì lỡ ra rồi, nàng cũng phải khai cho ông cò khỏi nghi.

Nàng khai rằng nàng đương dựa lề đường, định kêu xe hơi, thình lình có hai tên du-côn chạy lại giựt cái khăn choàng vai, cái bao tay và cái bớp-đầm. Vì bất ngờ nên nàng vừa bị chúng xô thì đã té lăn cù cái nón của nàng mất.

Ông cò hỏi:

— Bà có thương tích chi không?

— Thưa, không.

— Khi ấy chúng có cầm binh khí không?

— Thưa, không

— Vậy thì chỉ là một đám giựt đồ thường mà thôi. Bà có thể tả hình trạng hai thằng ăn cắp vặt đó cho tôi nghe hay không?

— Thưa không. Chúng xô tôi, tôi sợ quá, tôi nhắm mắt lại, đến chừng tôi mở mắt ra thì chúng nó đã chạy mất rồi, nên tôi không thấy rõ mặt mày và hình dạng của chúng. Nếu tôi nói mò hồ, e bắt lầu người vô tội oan cho người ta, tôi không đành lòng.

— Vậy thì khó thiệt. Nhưng sở tuần thành cũng phải ráng tìm bắt cho được hai thằng ăn cắp ấy, rồi trả mấy món đồ mất lại cho bà.

Ông cò bắt kể mấy món đồ mất, một lần nữa. Ông biên từ món cẩn thận, và biên luôn tên họ và nhà cửa của người bị mất, không cần nói ra, ai cũng biết Irma Staub chẳng dời nào khai tên thiệt và chỗ nàng ở thiệt.

Ông cò hỏi nàng có muốn cho ông sai lính đưa nàng về nhà hay không, nàng từ chối, ông mới chào nàng, rồi trở về sở tuần thành.

Tên Kohr đợi ông cò đi rồi, mới lại gần nàng Irma Staub, nói nhỏ vài câu, đoạn biểu bồi kêu dùm một cái xe lô-ca-xông rồi hai người lên xe đi.

Viên mật-thám Pháp sửa soạn đi theo, nhưng có người vỗ vai. Ông ta day lại thấy James Nobody, mặt mày hớn hở, lấy tay ra dấu biểu đi theo mình. Khi hai người ra tới ngoài đường, viên mật-thám Pháp hỏi.

— Sao? Bây giờ đồng-nghiệp hữu tình sao? Trong 2 anh em mình, ai lãnh phần việc đi theo hai đứa ấy.

— Không cần. Đã có túy tướng của tôi theo chúng bén gót rồi.

Bây giờ tôi xin hỏi vậy chớ đồng nghiệp hữu có biết ai giựt đồ của Irma Staub hay không?

— Ai đó?

— Túy tướng của tôi, chớ ai? Hồi nãy tôi ra trước Irma Staub, lẹ sắp đặt biểu người giựt đồ thì anh em mình mới đọc được cái thơ nàng dấu trong bao tay đó chớ.

— Vậy bây giờ thơ ấy ở đâu?

— Đương nằm trong túi tôi đây. Nếu ông bằng lòng thì tôi lại chỗ ông ở, rồi hai anh em mình đọc chung.

— Được lắm, tôi sẵn lòng lắm. Tuy lính kín Thoại-sĩ chẳng nghi ngờ chi anh em mình, nhưng cũng nên cẩn thận đôi chút. Để tôi đi trước ít bước, đồng nghiệp hữu theo sau, như vậy thiên hạ mới không biết hai anh em mình đương làm đám chung với nhau.

Ông đi trước đi.

Kẻ trước người sau, hai viên kiện tướng trong cơ binh bí mật Pháp và Anh, dắt nhau, do mấy đường vắng vẻ mà đi.

* *

Bày bố trận thế, bắt tướng bên nghịch

Hai người đến một cái nhà hàng kia rất thanh vắng, chủ nhà hàng vốn là người Pháp, khăn khăn một lòng trung thành cùng nước Pháp, bởi vậy viên mật thám ở đó chẳng sợ ai dòm hành, hoặc lục soát hành lý của mình.

Vào phòng, khóa cửa lại, rồi James Nobody lấy cái bao thơ vừa mới giựt của Irma Staub, đưa cho viên mật thám Pháp xem. Hai người mới xé bao ra. Trong ấy có nhiều giấy tờ lắm: thứ nhứt phúc bẩm nói về binh lính Thoại-Sĩ và đồn lũy nước ấy, thứ nhì phúc bẩm của lính kín Đức đương dọ thám bên Pháp. Mấy tờ phúc bẩm thứ nhì đó, thiệt rất quan hệ, nên viên mật thám Pháp nhứt định hễ bắt được ba tên Kohr, Ulrich và Wahlaender rồi, thì lập tức trở về Paris thông báo cho quan trên hay mà đề phòng phía ấy.

Trong đống giấy tờ về tay James Nobody và viên mật-thám Pháp, thời may có một cái thơ của Kohr viết gửi cho Ulrich và Wahlaender, tỏ rằng có nhận được phúc bẩm thuộc về đồn lũy Thoại-sĩ và binh tướng trấn thủ các đồn lũy ấy để ngăn ngừa giặc. Như vậy mới có bằng cớ chứng rằng lính kín Đức đương âm mưu làm hại nước Thoại-sĩ và như vậy mới tố giác được cho có bót Thoại-sĩ bắt những tên lính kín ấy, mà khỏi nói động đến giấy tờ tìm thấy trong phòng việc của sứ thần von R...

James Nobody trước kia có bị Irma Staub lừa gạt nhiều phen, đến nay gặp dịp đấu trí với nàng mà có thể thủ thắng được, nên chi ông ta lấy làm vui mừng.

Hai người bàn soạn với nhau rằng tuy Irma Staub không biết cái bao nàng làm mất đó đựng những giấy tờ gì, song có lẽ nàng đã cho túy tướng của nàng hay rằng gần có sự nguy hiểm đến nơi, trong ba mươi sáu chước có chước chạy là hay hơn hết, sau nầy sẽ kiếm cách khác rửa hận. Bởi vậy hai người không kể canh đã khuya, nhứt định lập tức đến dinh quan võ Thoại-sĩ coi về việc mật-thám.

Ông nầy khi nghe rõ câu chuyện, khi thấy bằng cớ chứng rằng lính kín Đức đương làm việc kinh thiên động địa như vậy, tức khắc đánh giây thép nói cho quan Thống soái Thoại-sĩ xin dẫn hai viên mật-thám Pháp và Anh đến yết-kiến ngài liền.

Quan Thống soái trước kia vốn có lòng trọng nước Đức hơn các nước đồng minh, nhưng đến chừng nghe được câu chuyện nầy, ngài cũng lấy làm lo sợ cho nước mình, bởi vậy ngài mới hạ lịnh cho ông xếp cơ binh bí mật của nước Thoại-sĩ lập tức nã trốc mấy tên lính kín Đức, và ngài nhứt định thêm binh trấn thủ biên giới giáp với nước Đức. Ngài phái túy tướng đi các nơi, cầm lịnh tiễn của ngài mà thi hành theo ý ngài muốn, bởi vì quân có bắt khả lậu, ngài không có thể truyền lịnh bằng giây thép hay là giây thép nói được, e thấu đến tai mắt người Đức.

Chẳng bao lâu mật thám Thoại-sĩ tựu đến phòng việc ông xếp đông đầy, chờ ngài khiển.

Ba người chia việc với nhau. James Nobody nhận việc bắt Wahlaender viên mật thám Pháp nhận việc bắt Kohr, còn Otts Ulrich thì về phần ông xếp.

Wahlaender với Kohr đương sửa soạn hành lý đặng cao bay xa chạy chẳng ngờ bị James Nobody và viên mật-thám Pháp dẫn lính đến bắt. Còn quan năm Otts Ubrich, nhờ có Irma Staub thông tin kiệp, cho nên ông xếp mật thám Thoại sĩ khi đến nhà thì chỉ thấy nhà không mà thôi chẳng bắt được.

Ít bữa sau, giải ra tòa, quan tòa kêu án phạt Kohr 45 ngày tù và 500 quan tiền vạ, phạt Wahlaender 3 tháng tù và 1.000 quan tiền vạ, quan năm Otts Ulrich cũng bị kêu án khiếm diện 2 năm tù và 5.000 quan tiền vạ.

Còn nàng Irma Staub vẫn được bình yên vô hại. Mật thám các nước đồng minh vẫn lăm le muốn bắt nàng, nhưng mỗi khi gài bẫy thì nàng đều thoát thân được, chỉ bắt được túy tướng của nàng mà thôi. Nàng vẫn được tự do đi dọ thám cho nước Đức, đến khi xong giặc rồi cũng chưa ai bắt được nàng.

Thiệt là một người lính kín đàn bà tài trí hạng nhứt. — HẾT —

Bản đủ thuốc gia truyền

Trừ bịnh ghiền á-phiện

Mấy phương thuốc sau đây rất qui báu trong đời, của nhà Thầy có danh ở tiểu-kỳ, chính gốc mấy đời lưu truyền, trị lành trăm ngàn người không sai một. Cho nên mỗi tháng tiếp được mấy trăm thư các tỉnh gởi đến công nhân là THIÊN-DƯỢC, và không còn ai chẳng nghe danh. Có bịnh trước hết xin dùng thuốc nầy, thì khỏi bị tiền mất tật còn.

Mỗi thứ làm ra hoàn, vỏ ve rất kỹ, vòng đề mà khỏi cạ kiến, khỏi hại đường sanh đẹc, các thứ có toa riêng, chỉ cách uống rành rẽ.

1- THUỐC HỒI-PHIỆN *đại tài không hề phá chái nào, ăn ngon, mạnh khoẻ, đại-tiện mỗi ngày, làm việc nhiều không hề mỏi mệt, cai 15 ngày được. Cứ tính hút mỗi ngày 1$00 thì tốn 6 ve đủ bỏ, 1 ve 70 toàn giá 1$00.*

2- THUỐC ĐIỀU-KINH BẠCH-ĐẠI *thật hay, trong 5 ngày dứt bịnh, lại đường kinh nguyệt đúng kỳ, lợi đường sanh đẹc, mặt mày xinh đẹp lạ thường, nặng 3-4 ve dứt tuyệt, 1 ve giá 1$20.*

3- THUỐC ĐẠU LẬU, *Lận mu, lậu kê, lậu huyết, lâu năm thình cầu, nặng uống 12 ve nhẹ 6 ve dứt tuyệt, mỗi ngày uống 1 ve, 1 ve giá 0$70.*

4- THUỐC DƯƠNG-MAI TIỂM-LA *lâu ngày nhân cốt, lở hư phá nát mỏi cả thân mình, nặng 6-7 ve hết bịnh, mỗi ngày uống 1 ve, 1 ve giá 0$75.*

5- THUỐC TRỪ-CĂNG *Tiểm-la và Dương-Mai, uống 2 ve, 1 ve giá 0$12.*

6- THUỐC BỘT *trị tiểm-la và các thứ ghẻ, lát, trong 24 giờ lành, 1 ve giá 0$80.*

7- THUỐC TỀ BỔ *cho người già cả, đau mới mạnh, làm việc nhiều lao lớn, đau bịnh hoa-liễu khi huyết kém, uống trong 1 tuần thì tráng kiện như xưa, 1 lẻ uống một tháng giá 15$00, nửa lẻ 8$00.*

THUỐC HO-LAO 0$50, THUỐC SIỂN 0$70, THUỐC HÔI RÁCH 0$50, *mỗi thứ dùng 2-3 ve hết bịnh.*

Qui ông mua thuốc, xin viết thơ nói rõ căng bịnh tôi gởi thuốc đến liền tức theo cách « Lãnh hóa giao ngân ».

Thơ và mandat đề như vầy:

M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN
107, Bd Albert 1er — SAIGON

Tàu Nguyễn-văn-Kiệu

Mỗi ngày đều có một chuyến tàu xuống Saigon-Travinh, vậy xin qui khách hãy nhớ: chuyến ở Saigon đậu nơi cầu nhà-nước, ngay đường Kinh-lấp đồng 9 giờ tối thì chạy; tới Nước-mặn chừng 12 giờ, Chợ-Vinh 1 giờ, bến đò Chợ-Gạo 2 giờ, Mytho 3 giờ rưỡi, nếu đậu theo cần tàu của khách-trú, cần nào trống thì đậu, cặp sát cần lấy là cặp ngoài, đậu chờ chuyến xe lửa sáu 6 giờ rưỡi lại, đề bộ hành xuống rồi chạy liền, qua An-hóa 8 giờ, Bentre 8 giờ rưỡi, Mỏ-cày 9 giờ, Thom 10 giờ, Travinh 11 giờ rưỡi.

Chuyến ở Travinh đúng 6 giờ tối chạy: tới Thom 7 giờ rưỡi, Mỏ-cày 8 giờ, Bentre 9 giờ, An-hóa 10 giờ, Mytho 11 giờ, cặp cần ngoài sông cái là cần tàu lục-tỉnh chạy mọi khi bến đò Chợ-gạo 12 giờ rưỡi, Chợ-vinh 1 giờ rưỡi, Nước-mặn 2 giờ, Saigon 4 giờ tới 6 giờ sáu, chạy theo nước lớn ròng.

Tàu nầy tôi sắm đưa qui-khách đây là quyết làm cho qui khách và cả bà con quan của tôi lên xuống Saigon khỏi sợ buồn, nghe về sự sóng gió và tiếc hơn mấy tàu khác, là khỏi lên xuống Mytho. Hễ qui khách xuống tàu ngủ một giấc thức dậy thì thấy tới Saigon, lên mua đồ hay làm việc chi cũng không sợ nắng.

Vậy xin qui khách trường tính tôi, đi dòm cho tôi đủ sự phải, đặng tôi làm cho lâu ngày. Còn những người làm công việc dưới tàu của tôi có ai làm điều chi không phải với qui khách thì xin qui khách viết thơ gởi ngay lại tiệm của tôi bán đồ phụ tùng xe hơi, xe ruột, hiệu « RAPSON » và ANGLAIS lại chắc lắm, đi lâu bằng hai xe mới chúng ta xài thì vô... dầu nhớt v. v... ở nơi đường AMIRAL COURBET, Saigon số nhà 26, thì tôi sẽ bồi mà sửa lại liền cho vừa lòng qui khách.

Nay kính
Nguyễn-văn-Kiệu
COMMERÇANT
26-28, Amiral Courbet, SAIGON

Xứ đã nóng mà mưa lại nhiều

NÊN DÙNG:

BỨC SÁU BẰNG CÂY

đã mát mẻ, lại khỏi sợ mưa mục, Giá bán từ 4$00 tới 4$60 một thước vuông

Tại hãng:
Stt INDUSTRIELLE DES BOIS & FIBRES
1, Rued'Annam — SAIGON

Thiên hạ hoan nghênh lắm

Hiệu thuốc sáng lập năm 1925 đã được đồng-bào hoan nghênh lắm, có gần 200 thứ thuốc trị đủ các bịnh người lớn trẻ con toàn là thuốc của danh-y Việt-Nam và Trung-y có cấp bằng y-học chế ra theo hóa-học tân thời, có nhiều chứng khó trị như đàn bà đau huyết trắng, đau máu, dễ chửa khó nuôi hoặc không thai nghén, kinh nguyệt bất điều, có thai sanh nhiều bịnh lạ vân vân.. các chứng khó nuôi trẻ con là chứng ọc và mạng tỷ, nhờ học được phép trị và thuốc của Nhựt-bổn mà trị trăm bịnh đều lành, ang lừng danh tiếng, không bịnh gì là không có thuốc hay. Về các chứng bịnh phong tình huê nguyệt giang mai với lậu thì bổn hiệu lại có đủ thuốc chuyên môn, dầu bịnh lâu mới khó, dễ, cách nào, biến nhiều chứng lạ kỳ cũng có đủ thuốc kỳ phương trị mạnh mà không hại đường sanh đẹc. Bịnh gì mua thuốc cũng phải kể cho thật kỹ, muốn hỏi đều chi nhớ đề có trả lời, có catalogue thuốc đề cho ngài nào hỏi.

Ở Saigon trử bán tại 30 rue Aviateur-Garros Téléphone 921
Các nơi, thơ mandat cứ đề cho:

M. DINH-THÀNH LONG
à Cái-nhum (Vĩnhlong)

Hình chụp ở
QUẢNG-CHÂU
ai cũng phải công nhận là tốt
Chụp hình ban ngày và đêm
Có đèn lampe à vapeur de mercure để chụp, hình coi rất tốt

Muốn bán Chaudière nhà máy cũ còn tốt giá rẻ

1 cái 100 mã-lực có ống khói
1 cái 70 mã-lực
1 cái 50 mã-lực
1 cái 40 mã-lực

Hỏi tại báo-quán
ĐƯỚC-NHÀ-NAM
73, Lagrandière, Saigon

XIN LƯU Ý

PHÂN RẠI RUỘNG

tốt nhứt mà rẻ

là phân tro tây hiệu

CON CÁ

Trương-văn-Cầm
Đại-lý Hãng Tân Công-ty Phân tro tây Bắc-kỳ
Bán sỉ và lẻ tại
40, Quai du Cambodge — CHOLON

HẢY DÙNG PHẤN TRO HIỆU "CON CÁ"

THÌ HUÊ LỢI TĂNG BỘI PHẦN

CUỘC THƯỞNG 300$

và trừ lại 5 phần trăm

Trong năm 1930 nầy, quí ngài có đắt may hay là may công ở bổn hiệu sẽ được trả lại 5 phần 10 (5%) Nghĩa là 100$00 sẽ trả lại 5$00, 10$ sẽ trả lại 0$50 và quí ngài còn được dự cuộc thưởng 300$00 nữa.

Chúng tôi làm 2 việc hao tốn lớn, ấy là để đền ơn quí ngài đã chiếu cố đến bổn hiệu bấy lâu cho nên mới đăng phát đạt thịnh vượng như ngày nay. Vậy chúng tôi mời quí ngài lúc thừa lương đến tiệm chơi cho biết bổn hiệu sẵn có người tiếp rước luôn luôn, hay là quí ngài có cần dùng may đồ Tây và đồ Annam thì cũng có lame, ni, tussor và hàng lua Langsa, Anglaise, Bombay đủ màu rất đẹp.

Còn như quí ngài ở xa muốn cần dùng may gấp xin kêu Téléphone 932 hay là đánh giấy thép Air Télégr. Augrandchic, Saigon thì bổn hiệu mang lập tức liền trong hai ngày sẽ được bản.

Cần dùng thêm 5 người thợ máy khâu nóc Tây và 3 người thợ mãn đồ nỉ.

Tiệm may Augrandchic M. NAM
44, Rue Amiral-Courbet — SAIGON
Telephone 932

VIỆC THẾ GIỚI

PHÁP

Tòa Nội-các nhóm hội

Paris, 2 Juin. — Sớm mai thứ bảy rồi đây, tòa Nội-các Pháp đã nhóm, có ông Tổng-thống Doumergue ngồi chủ-tịch. Ông Piétri, Thượng-thơ bộ Thuộc-địa có giải bày mọi việc biến động ở Đông-Pháp và ông cũng bày luôn cách thế để hộng bị cái lằng-sóng Cộng-sản bên nầy nữa.

Ngoài việc ấy ra, ông lại có trình quan Tổng-thống ký-tên một đạo chỉ dụ về sự định giá bạc ở Đông-Pháp.

Tòa Nội các sẽ nhóm kỳ tới ở lầu Elysée ngày thứ ba và thứ năm tới đây.

Xe-lửa đường Paris-Marseille trật đường rầy

Paris, 2 Juin. — Có tin rằng chuyến xe lửa chạy mau Paris-Marseille đã trật đường rầy gần ga Montereau. Vì chuyến xe ấy đụng với một cái xe lửa chở hàng hóa nằm trên đường rầy ấy. Vì vậy nầy mà có 23 người bị nạn, trong số đó có tám người chết và mười lăm người bị thương nặng.

Ý-ĐẠI-LỢI

Dân Ý cùng nhau nhập-tịch dân Pháp đông lắm

Vì bất bình cái chánh-sách của ông Thủ-tướng Mussolini, nên dân Ý ở Pháp xin nhập tịch dân Pháp rất nhiều.

Chắc chư độc-giả còn nhớ rằng gần đây, bổn-báo có đăng tin rằng ông Mussolini cứ lo dượt binh, sắm tàu, sắm súng luôn luôn, chẳng kể đến điều-ước hòa-bình kỳ ở hội Vạn-quốc. Cái cử-chỉ của ông Thủ-tướng nước Ý làm cho nhiều nước bất bình lắm, cho đến dân Ý là dân dưới quyền của Thủ-tướng cũng không thể nín được.

Nội thành Marseille mà đã có đến 10.000 người Ý xin nhập Pháp-tịch. Bao nhiêu đó đủ biết ông ấy làm thất dân-tâm là đường nào!

ÁO-ĐẠI-LỢI

Hội nghị quốc-tế phụ-nữ đã khai mạc

Vienne, 1er Juin. — Bên nước Áo có một hội của phụ nữ toàn cầu phương Tây lập ra để binh vực quyền lợi cho họ, tên là « Hội quốc-tế phụ-nữ ». Mới rồi đây, hội ấy có mở kỳ đại hội đồng, có bà hầu tước Aberdeen ngồi chủ tịch. Hội quán ở tạm trong một tòa nhà mượn của Chánh-hội ở tại Hofburg. Kỳ hội nầy có 40 nước ở phương Tây dự hội. Nước Rhodésie và Phi-châu cũng có phái người qua xin nhập hội nữa.

Sau khi đọc bài diễn-văn khai-mạc thì hội tỏ lời chia buồn cùng mấy hội viên đã chết, nhứt là bà Hélène Lange nước Đức là một người rất có danh giá trong hội. Chúng ta bên nầy chắc cũng thêm dự hội nầy lắm.

ẤN-ĐỘ

Dân còn phản-kháng thuế muối

Bombay, 1er Juin. — Có hơn 150 người tình nguyện đến kho muối của chánh phủ Anh ở Dharasana để ăn cắp muối, nhưng lính cảnh-sát hay được, nên dân với lính xung-đột nhau, có nhiều người bị bịnh. Người ta đoán cho ngày nay dân Ấn còn trở lại cái ngôn đó nữa để ăn cắp muối ở Dharasan và ở Wadala. Trong số dân bạo-động có 40 người Ấn và nhiều người bạo Hồi-hồi cũng nhập tụi theo để làm việc ấy.

Đại hội Pan-Hindou có rao truyền mạng lịnh xúi dục bọn thợ-thuyền ở Bombay phải hiệp lại mà phản-đối cái độc-quyền làm muối của chánh-phủ Anh.

15.000 người dân biểu-tình ở Ấn-độ

Bombay, 1er Juin. — Dương khi lính phòng-giữ kho muối ở Wadala thì có 15.000 dân Ấn-độ phá hàn rào lính mà vào. Bên lính thì ít nên phải viện thêm nhiều đội binh nữa mới giải tán được bọn dân làm dữ. Việc đã êm thì có 25 người bị bịnh và nhiều người bị bắt, trong số ấy có 8 người đàn-bà.

TRUNG-HOA

Quân Tây Bắc có thế mạnh lắm

Hình như quân Tây Bắc có thế mạnh lắm. Đạo-quân thứ 21 là quân của Phùng-ngọc-Tường, do Lương-quân-Anh làm chủ-tướng, đương đánh Ninh-lăng rất gấp, chẳng rỏ quân Nam-kinh có chống lại được không?

Còn quân Sơn-tây, ngày 29 Mai đánh Tế-nam dữ lắm; tướng Sơn-tây là Lý-sanh-Đạt muốn đem binh qua Hoàng-hà, nhưng bị Hàn Phục-Cử, Mã Hồng-Quí và Trần-điều-Nguyên hiệp binh lại ngăn cản, quân Sơn-tây bị thương nhiều lắm.

Phùng-ngọc-Tường vẫn giữ Lan-phong

Binh Phùng-ngọc-Tường từ khi khôi-phục được Lan-phong, thì đóng giữ luôn ở đó. Binh Tưởng giới-Thạch muốn lấy lại mà lấy chưa được. Có lấy được Lan-phong thì mới có đường vào Hà-nam là sào-huyệt của Phùng.

Ngô-Bội-Phu sắp lên Bắc

Diêm-tích-Sơn điện cho Phùng ngọc-Tường mời Ngô-bội-Phu lên Bắc để bàn việc nước. Có tin là Ngô đã dự-bị khởi-hành rồi. Ngô đi chuyến nầy, có những bạn tri-kỷ là Đặng-tích-Hiểu, Diễn-kim-Khải giúp lộ-phí cho nhiều lắm.

Chánh-phủ phía Bắc không thành

Diêm tích-Sơn định tổ chức chánh phủ Bắc-phương đã hai tháng nay mà vẫn không tổ-chức xong. Là vì phái Sơn-tây (là phái của Diêm) và phái Cải-tổ (là bọn Uông-tinh-Vệ, Trần-công-Bắc, Trâu-Lỗ v.. v...), ý kiến không hạp với nhau. Nay nghe tin rằng việc tổ-chức chánh-phủ ấy đã hư rồi.

NOUVEAUTÉS AUTOMOBILES

35, Colonel Grimaud, Saigon

Ngang gare xe điện Cuniac

Téléphone 747

Tiệm bán sáng, dầu, vỏ, ruột, đồ hiệu tốt và đồ hiệu xe hơi, xe máy mới nhiều hiệu tốt và đồ điện khí. Mua vỏ, ruột nơi Bổn-hiệu đã được rẻ mà có người tháo ráp và bơm hơi không tính tiền; tiệm mua bán lại, chủ xe đồ có tiền huê-hồng riêng nhiều.

Bổn-hiệu xin mời quí bà, quí ông trước khi muốn mua một món gì dùng cho xe xin dời gót đến Bổn-hiệu thương-lượng và vừa giúp Bổn-hiệu là người đồng-bang đặng mau tấn-phát thạnh-hành Bổn-hiệu rất thâm cảm vô cùng.

Chu-nhơn: P. Thân

BÁN CÂY SỤT GIÁ

Dầu cưa trên 1 tấc: 3$60 (m 3: 36$
Sao, sến, id. 7$50
Cổ Huỳnh điều, bời lời, chò chỉ, Vên-vên xanh, sau đá, thau lau.

Cây đặt 5, 6, 8. 10 m. Il giá cho số cây, phân tấc. Chở tới nhà trả tiền riêng.

Cột san đá 12 cây 95$ cấp lên

Cầm xe, gỏ giá 200$ sấp lên.

Bo cong, sao, sến, đóng thuyền sĩ và lẻ 1 đôi 8 và 10m. x 25 x 3 phân giá 9$00.

Ngựa gỏ bông lau, gỏ mật, sao. an đá, dầu. Hàng trai, sao, bời-lời, vên-vên xanh. Dầu chai, lá buôn bán sỉ và lẻ rẻ hơn các nơi.

Võ-đăng-Dung

Binh-Phước, hạt Tânan

Giá Gạo

GIÁ LÚA

tại Cholon ngày 29 Mai 1930

Gocông	5. 60	Omon	5. 48
Bentre Batri	5. 63	Cairang	5. 48
Cai-Lậy		Thot-Not	5. 49
Cai-Bè		Longxuyên	5. 47
Vinhlong	5. 47	Châudoc trắng	5. 15
Bakê	5. 47	— Đỏ	5. 02
Can-Cheng	5. 48	Tanchau	4 96
Cang-Long	5. 48	Sadec trắng	5. 20
		— Đỏ	5. 02
Travinh	5. 49	CAOMIEN	
Bai-vau	5. 60	Battambang	5. 75
Bacliêu	5. 6[illegible]	Banam	5. 20
Rachgia	5. 62	Soairieng	5. 15
PhuocLong	5. 62	Lâm đồ	4 96

Gạo N°	35 %	tấm	7. 80
Gạo N°	40 %	tấm	7. 40
Tấm	1-2	6	95
Tấm	3-4	6. 5[illegible]	
Cám trắng		2 4[illegible]	
Cám lức		1 5[illegible]	
Bao lúa đã đăng rồi		29. 00	

Giá lúa bình thường

LỜI DẶN QUAN-HỆ

Những giá trên đây, bổn-báo lấy ngay tại Cholon mà đăng song tới sự lên xuống hư thiệt thế nào, bổn-báo không dám bảo lãnh, vì giá lúa gạo, nay vầy mai khác, không nhứt định được. Xin các nhà buôn nên lưu ý xem xét và tự châm-chước lấy thì hơn

Tin Tàu

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Le St. Loubert Blé . . 9 Juin
Le Chenonceaux . . . . 10 Juin
L'Entrecasteaux. . . . . 6 Juin
Chef Compiègne. . . . . 20 Juin
Malhol . . . . . 9 Juin

Ở Tàu và Nhựt qua

L'Aon. . . . . 10 Juin
G. Metzinger . . . . . 6 Juin

Ở Trung-Bắc-Kỳ vô:

Ct de la Tour. . . . . 31. Mai
Cap Entrecasteuux. . . . . 10 Juin

TÀU ĐI

Sang Pháp:

L. Entrecasteaux . . . . 15 Juin
L. la Tour. . . . . 8 Juin
G. Metzinger . . . . . 9 Juin

Ra Trung-Bắc-Kỳ:

L. Chef Mai hol . . . . . 12 Juin
Le Compiègne. . . . . 23 Juin

Sang Tàu và Nhựt:

Loubert Blé . . . . . 13 Juin
Chenonceaux. . . . . 14 Juin

Sang Singapore

G.G. Roume. . . . . 2 Juin

Giá bạc

Ngày 2 Juin
10 l. 00

Đà rẻ mà lại tốt Chẳng kém gì Tây

Bổn tiệm chuyên nghề đóng giày tây, giày Annam giầy thêu cườm đủ kiểu, đa dủ màu, bổn tiệm đặt được nhiều thứ da ở Pháp và ở Huê-Kỳ lại, bổn tiệm làm rất thạo nghề, có học nghề và làm nhiều xưởng đóng giày lớn tại nước Pháp, có nhiều giấy chứng chỉ ban khen và bổn tiệm lựa toàn thợ giỏi, làm rất kỹ càng, buôn bán thật thà xin quí đồng bào dùng thử thì biết.

Hưng-Long

122, rue d'Espagne, Saigon

(sau Chợ-mới đi lên)

Việt-Nam Công-Ty bảo-hiểm xe hơi

Hội nặc danh số vốn 200.000 $

Hội quán ở số 54-56 đường Pellerin. — Saigon

Dây thép tắc: ASSURANA.
Dây thép nói: 748

1° Báo kê xe giá rẻ hơn hết

2° Khi rủi ro bồi thường mau lắm

BÁN RAO HÀNG

Máy hát sơn thủy hiệu SONATA, hát đúng 3 mặt dĩa, trong nắp xi kên tốt đẹp phi thường, có phụ thêm 10 dĩa Pathé cải lương kim sát và 10 dĩa Pathé cải lương kim xoàn. Bảo lãnh chắc chắn. Máy hát và 20 dĩa toàn mới tính bảo. *Giá thật rẻ 41$00.*

Mới lại dia Béka điện khí, hát bộ Vạn-Thành-Ban, dĩa hát nhà trò ca điệu Huế, và dĩa cải-lương dân-thể có dậm đờn tây rất thâm trầm.

Lãnh sửa máy hát và đồng-hồ. Bán đủ thứ dĩa hát và đồ phụ tùng. Gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Lê-văn-Tai

N° 82 Rue Georges Guynemer (chợ-cũ) Saigon

Registre du commerce N° 422

ÔNG NÀO ƯA NGHE HAT NHÀ TRO, CO ĐAU

Lại ngay tiệm ĐỒ-NHƯ-LIÊN thì có đủ các đào kép có danh tiếng hát hay ở Bắc-kỳ.

Các thầy muốn tập đánh máy cho mau biết, lại ngay tiệm ĐỒ-NHƯ-LIÊN mà mượn một cái máy đem về tập trong một tháng thì thành nghề.

Bổn tiệm chuyên bán những hàng hóa kể ra sau nầy:

Bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đĩa hát đủ thứ tiếng; có bài riêng để nghe khác con đĩa, khác kiểu và đi, vô thau, khác con đĩa bằng đá để mà bán.

ĐỒ-NHƯ-LIÊN
91-93 rue d'Espagne
SAIGON
Téléphone N° 690

CHIM SPORT

18, rue Sabourain, SAIGON

VO-VAN-BAN, Directeur

OUVERTURE LE 15 JUIN 1930

HÃNG SỬA XE HƠI

GARAGE INDUSTRIEL

LÀM GA-RÉ THÌ MÁY MÓC MÌ THỰC AM CAM-MÒNG VÀ HỘ PHỤ TÙNG CỦA MÁY LỚN,

Chủ-nhơn thế-nghiệp:
GEIROSA & DISMAS
193, Boulevard Kitchener, SAIGON

GIÁ TINH PHẢI CHẲNG XIN QUÍ KHÁCH CHIẾU CỐ.

Dầu sáng
SHELL
Dầu nhớt xe

Sửa xe cho mướn xe hơi lớn nhỏ đủ kiểu, có giấy chứng nhận lâu bền. Sơn xe đủ màu

Xin các ngài lưu ý

Tại nhà hàng Đồng-Hương Lữ-quán tại ngoài mé biển ở Rachgia, của ông Dương-quang-Thinh, có lảnh giùm cho một ông quan cựu Langsa, thiện nghề về việc điền thổ, và các văn tự kiện thưa. Còn nhà hàng thiệt là mát mẻ giá rẻ hơn hết.

Làm việc phải không ăn tiền.

TISSAGE DE SOIERIES ET TEINTURERIE

Pierre LÊ-PHAT-VINH

Téléphone N° 467

SPECIALITES DE:
SATINS, PONGÉES DE CHINE ET TUSSORS
SOIERIES SPÉCIALES POUR LES FEMMES ANNAMITES

TIỂU THUYẾT CỦA DƯỢC-NHÀ-NAM — SỐ 11

Người viết: VIÊN-HOÀNH

X.— Huỳnh-mạnh-Hồ dít tám Hồ

— Bây nà! Hồi nầy em nói đó là nói chơi, chớ bây giờ hai đứa ta đã kết nghĩa đệ huynh, thọ đồng sanh tử thì bán được bao nhiêu phải chia hai với nhau mới là công bình chớ?

Tôi thấy tám Hồ tham lam tối khinh bỉ vô cùng, mà tôi nghĩ lại tôi gặp tay va, tôi cũng buồn lòng đáo để. Bây giờ va nói như vậy nếu tôi không chịu thì ắc hai đứa phải móc họng nhau, mà va có cây súng tôi làm sao cho lại? Thôi, chi bằng gặp biến phải quyền bây giờ va bó buộc cách nào tôi cũng ừ cầm chừng cho qua buổi, rồi sau, thì nào đắc thời đắc thế tôi sẽ tìm cách lật ngược va lại. Các ngài hãy nghỉ coi, lúc nầy tôi như kẻ chim ghe, đang chơi với giữa giông, gặp cái gì trôi ngang mà lại không vớ không ôm cho khỏi chết hụt? Tôi nói:

— Đều nói thứ bụng anh mà chơi, chớ chỗ anh em với nhau, khi nào bán được hột ngọc tôi cũng sẽ chia hai mỗi người một nửa chớ. Anh không biết, nầy giờ tôi nghe anh thuật việc nhà tôi thương anh lắm!

Tám Hồ nghe tôi nói bộ biết tôi nói dóc nên đáp:

— Thôi, đừng đánh đạo làm bậy!

— Đứa nào gạt anh trời giết!

— Được. Bây giờ đã giao ước hẳn hòi với nhau rồi, thôi em hãy đưa hột ngọc cho qua cất vào tủ sắt!

Tôi nghe nói chết điếng, song cũng làm bộ mỉm cười rồi nói:

— Cái đó hồi nầy đâu có giao!

— Không có giao, song muốn cho qua tin thì em phải đưa hột ngọc cho qua cất, chớ em để trong mình rồi nửa đêm, thừa lúc qua ngủ em dòng mất thì qua biết đâu mà kiếm?

— Không được đâu anh tám! Anh muốn được phần anh, còn phần người ta đây thì sao?

— Tại làm sao, đâu cất nghĩa coi?

— Còn biểu cất nghĩa! Đưa hột ngọc cho anh bỏ vào tủ sắt rồi anh nắm đầu đá đít đuổi ra khỏi cửa thì sao? Làm gì được anh? Kêu nài với ai?

— Em thiệt là lanh, mà cũng thiệt là mưu mô nhà tháo! Để qua nói cho em nghe. Nửa đêm em đến cạy cửa nhà qua, qua rình bắt được em, lúc ấy tay qua lại có cầm « *chó lửa* » thế mà qua không làm hại em, chỉ cải lẫy với nhau một hồi rồi bèn nghị hòa.. Qua nói thiệt, lúc bấy giờ qua có quyền bắn em không lắt đầu thì cũng quê cẳn, hoặc bắt em mà nạp cho cò bót, nhưng qua thương em, qua dòm mặt em, biết em là đứa phải chẳng, qua chẳng những là không đành lòng làm hại em, mà qua lại còn làm trái nghịch lương tâm một người lương thiện ngay thẳng, vào bè kết đảng với em nữa. Thiệt là chuyện đáng buồn. Nói cho ngay ra thì em cũng có vốn liếng thiệt, song vốn liếng của em không được minh chánh, không khéo sau nầy qua lại bị liên cang trong vụ ăn trộm mà chớ. Như vậy có thiệt hại cho qua chăng? Có nguy-hiểm cho qua chăng? Mà việc như vậy sao em không xét tới?

Tám Hồ quyết uốn ba tất lưỡi để đánh đổ tôi, song tôi có chịu nhịn thua va đâu? Dầu biết rằng dầu cho tôi có tài trí khôn khéo thế nào, kết cuộc cũng bị va lấy cường quyền mà áp-chế, song nói, cũng nói chơi cho va biết tôi không [illegible] là một thằng điểm đại. Tôi nói:

— Anh trách tôi không tin bạn anh, là anh xét không kỹ. Anh hãy nghỉ lại coi, anh mới kết tình huynh-đệ với tôi mà anh đã lo sợ sau nầy có ngày bị liên cang trong vụ ăn trộm, bây giờ nếu anh lấy hột ngọc mà cất vào tủ sắt, rủi có người tới xét bắt được tại tủ sắt anh, thì anh nói làm sao? Nếu hột ngọc ấy là đồ gian, anh không bị buộc tội ăn cắp cũng bị buộc tội chứa đồ gian, chạy trời cũng không khỏi! Hay là anh tính để anh cất, đặng anh đi bán cho đề?

Tám Hồ cười rồi nói:

— Không! Việc bán hột ngọc qua để em được trọn quyền. Khi nào tìm được người mua, qua lấy ngọc trả lại em rồi hai đứa ta cùng đem tới bán một lượt. Bây giờ em ở tại nhà qua, ở đậu với qua, qua đãi em như người khách-quí, qua kêu cái giường sắt lại gần bên tủ sắt, để cho em nằm ngủ gần bên hột ngọc của em, cho em an dạ. Em bằng lòng chưa?

Lời tám Hồ nói không hạp ý tôi một chút nào rão, song ở trong cảnh ngộ éo le, thập phần tử nhứt phần sanh nầy tôi không nghe lời va quyết là không được.

Cái câu: « *dục huờn cầu mưu* » của ông thánh nào đặt thiệt hay! Ở đời dầu việc khó khăn gay trở đến đâu, mà có ngày giờ để toan tính thì cũng đều toan tính được hết thảy. Bởi cớ ấy nên tôi bằng lòng móc túi lấy hột kim cương trao cho tám Hồ. Tám Hồ cầm sâm soi một hồi, mở tủ bỏ vào hộp nhỏ mà cất kỹ lưỡng, khóa tủ lại, bỏ chìa khóa vào túi áo gi-lê, lại kéo ghế ngồi ngay mặt tôi nữa.

Còn nữa

Chaises Thonet — Giày Giếp
Hàng Bâc — Vải mùng
Nước mắm Phú-Quốc
Đồ đồng — Tạp hóa Bắc
Thuốc Lào ngon

Phạm-hạ-Huyên

36, rue Sabourain — Télép. 231
SAIGON
Adresse télégrap. « TRANSITA »

PHƯƠNG-DANH
các nhà từ thiện giúp dân đói ở Bắc-kỳ

Ngày nay, bổn-báo tiếp được số tiền của các nhà từ-thiện gởi lại quyên cho đồng-bào bị nạn ngoài Bắc như sau này :

SOCTRANG

MM. Nguyễn nhực Quan 10 $ 00, Tiệm quan doy Nam 2.00, Tiệm v Giai 2.00, Trần Lê thành Đức 2.00, Nguyễn hữu Vinh 1.00, Tiệm Trần văn Lâu 2.00, Nguyễn văn Lòng 0.50, Nguyễn-Hòa, 0.50, Nguyễn văn Gióc 1.00, Nguyễn văn Đệ 0.50, Võ văn Đội 1.00, Nguyễn đình Quan 0.50, Thị hai Thiến 0.50, Lê văn Vĩ 0.50, Chị năn Lai 1.00, Văn văn Toa 1.00, Mỹ-thành 0.50, Phan văn Châu 2.00, Hoàng văn Chương 1.00, Trần văn Hòa 1.00, Nguyễn văn Tào 1.00, Đào văn Nhạc 0.50, Vương văn Thảo 0.50, Lê văn Long 1.00, Lê văn Nghi 1.00, Vương kỳ Nam 1.00, Thị sáu Cha 1.00, Đoàn văn Tài 0.50, Bà Bảy 1.00, Cô Hai 2.00, Nguyễn Tâm 1.00, Madame Nghi-Hoè 1.00, Hoàng văn ưng 1.00, Thị chị Bảy 0.50, Nguyễn thị Huê 0.50, Nguyễn văn Sáu 0.50 Madame xuânhòa 1.00.

Cộng 45 $ 50
Từ tiền gửi mandat 50
Còn lại 45 $ 00

CAINHUM

Nguyễn văn Hương 10 $ 00, Trương như Mậu 5.00, Nguyễn ngọc Nhung 3.00, Trương như Thị 1.00, Trương hoàng Ngự 1.00, Cô năm Vũ 1.00, Võ văn Tới 10.00, Bà Hương quản Tới 5.00, Bà hương sư Cung 5.00, Văn Huân 1.00, Mme Va Châu Tấn 10.00, Trần hữu Tài 10.00, Lâm văn Ngọc 4.00, Cô thông giây-thép Lê-Nhị 2.00, Chân văn Cang 2.00, Nguyễn văn Năm 5.00,

Cộng 75 $ 00

SỞ TẠO-TÁG GIADINH

MM. Tô công Quan 3 $ 00, Nguyễn văn Hòa 2.00, Lê công Cường 1.00, Nguyễn văn Thanh 0.50, Đặng văn Mạnh 1.00, Sô 0.50, Thôi 0.50, Nguyễn đình Thông 2.00, Nguyễn đình Kính 0.50 Nguyễn văn tôi 1.00, Nguyễn văn Xanh 2.00, Trần văn Dưỡng 0.50, Đoàn minh Triết 2.00, Trần văn Sa 1.00, Phạm văn Xì 1.00, Phan thông Vụ 1.00, Trần hữu Trợ 1.00, Nguyễn văn Mai 1.00, Chiêu văn Vàng 0.50, Huỳnh công Hồi 0.50, Huỳnh văn trí 1.00 Lương Phải 2.00, Trịnh hoàng Nam 1.00, Nguyễn văn Dậu 1.00.

Cộng 37 $ 5

SỞ DÂY-THÉP GIÓ SAIGON

MM. Wyckhuyse chef de Poste de T. S. F. 15.00, Lucas S chef de Poste 5.00, Pellard 5.00, Nguyễn La Chi 5.00, Nguyễn văn Vinh 1.00, Huỳnh văn Hiệm 1.00, Nguyễn văn Nghĩa 10.00, Phan thành Trung 1.00, Nguyễn đình Hạo 1.00, Nguyễn văn Giao 1.00, Phạm chí Thành 2.00, Nguyễn hữu Tuy 10.00, Nguyễn văn Mích 1.00, Phương thế Chức 1.00 Nguyễn Vanh 2.00, Nguyễn văn Chức 2.00, Đang văn Khiêm 2.00, Nguyễn lưu Khanh 2.00, Trần trọng Lân 1.00, Hồ khắc Giao 1.00, Lê hữu Khai 2.00, Nguyễn-Khai 1.00, Nguyễn ngọc Thanh 1.00, Phạm ngọc Nhựy 5.00, Vô-Danh 1.00, Trịnh quan Trương 5.00, Phan lương Đức 1.00, Lê minh Châu 10.00, Nguyễn văn Sang 1.00, Nguyễn văn Phước 2.00, Trần thiện Tài 1.00, Nguyễn hữu Trong 1.00, MM. Vô-Danh 2.00, Trần văn Đê 1.00, Trần văn Nho 1.00, Nguyễn văn Thân 1.00, Phan văn Trương 1.00, Dương văn Nghĩa 1.00.

Cộng 107 $ 00

MYTHO

MM. Đoàn hữu Nhơn 5.00, Trần quan Mẹo 5.00, Ngô hữu Yến 5.00, Hàng nhựt Nguyên 2.00, Phạm hữu Trinh 2.00, Võ văn Vụ 2.00, Ông văn Vàng 2.00, Trần văn Hi 1.00, Huỳnh văn Cậy 1.00, Phạm văn Hiếu 1.00, Nguyễn văn Sâm 1.00, Nguyễn văn Giáo 1.00, Trần văn Kỳ 1.00, Nguyễn kim Thiết 1.00, Huỳnh thị Đơn 1.00, Lê thị Quờn 1.00, Phạm văn Huê 2.00, Lý văn Yên 2.00, Nguyễn văn Trí 2.00, Nguyễn văn Thinh 2.00, Trương khả Chi 0.50, Huỳnh hữu Hằng 1.00, Nguyễn trung Chánh 1.00, Huỳnh văn Vinh 1.00, Trần văn Thiết 1.00, Cao văn Triệu 1.00, Diệp văn Ngan 1.00, Dương đức Thọ 1.00, Nguyễn tự An 1.00, Bùi văn Đê 1.00, Nguyễn văn Thân 1.00, Huỳnh lý Hơn 1.00, Hồ văn Nghi 1.00, Bùi văn Đối 1.00, Lê văn Lân 1.00, Lê tấn Chí 0.50, Phạm văn Mai 0.50 Nguyễn văn Mười 0.50 Lê văn Nhiều 1.00, Nguyễn văn Vàng 1.00.

Cộng 58 $ 00

CAMAU

MM. Trần văn Giàu	30 $	00
Lâm thị Tân	20	00
Minh Kỳ	10	00
Madame Kỳ	5	00
Chẩn	1	00
Ba Chim	1	00
Diệp	1	00
Văn phát thạnh	1	00
Madame Sen	0	50
Cộng		60 $ 50

LINH-TINH

MM. Nguyễn duy Hình		
Huyện honoraire Bentre	200	00
Phạm văn Mười Triphủ honoraire, Baixau Soctrăng	100	00
Nguyễn hữu Trinh Tanhộ, Soctrang	100	00
Mme Lê thị Say Giồng Luông Bentre	100	00
Phạm văn Mân Phúcường Thudầumot	20	00
Nữ-học Sanh Namkỳ Cholon	1	00
Hứa Tinh Giadinh	50	00
Mme Trương thị Chính Cholon	2	00
Đạo hữu Thánh-Trất (Bacliêu) Đại-đạo Tam Kỳ-phổ độ	22	57
Eléves 1er année D. Lycée Pétrý Ký	9	40
Phạm công Lợi Cantho	5	00
Nặt Danh Cantho	3	00
Nguyễn văn Dung	2	00
Nguyễn văn Z.	1	00
Nguyễn văn X. »	1	00
Nguyễn hữu Thành Cantho	1	00
Đặng thái Lãnh »	1	00
Trần văn Dinh »	2	00
Tiếc văn Thơ »	1	00
Trần quang Hiển »	1	00
Cộng	6.5 $	97

Cộng hết thảy số tiền trong những sổ đã đăng đây là 10007 $ 97.

Hiệp-cộng với số 4988 $ 96 đã quyên được tới ngày hôm qua, là :

6006 $ 93

Cái gì đây???

Các nẻo đường Saigon có dán áp-phích tam sắc cho hay rằng tối chúa-nhựt *1er Juin 1930, gánh cải-lương Trần-Đắc* sẽ hát tại rạp Modern-Cinéma, Saigon.

AUTO-ÉCOLE D'ARIÈS DAKAO
HUỲNH-CHÂU-HƯƠNG

TRƯỜNG DẠY CẦM BÁNH XE HƠI

Direct. Huỳnh-văn-Lợi dit Ba-Hương
N° 6 Ruelle d'Ariès
(Đất-hộ) Saigon

Trường lập ra đã trên 10 năm — Rất được lòng đồng bào hoan nghênh — Dạy cầm bánh đủ các thứ xe — Chỉ dạy lệ luật đi đường rành rẽ — Gồm lo các thể lệ đi thi bằng cấp rất giảng tiện. Trông nom chỗ ăn ở kỹ lưỡng. Giá tiền học rẻ hơn các nơi. Bổn trường bảo lãnh chắc chắn, khi qui đồng bào học thành tài thi ra trường đều được hoàn toàn tư cách một người cầm bánh xe hơi chẳng thua kém ai. Nếu qui đồng bào có lòng chiếu cố đến bổn trường, xin gởi thơ thương nghị.

MỸ-THÀNH
dit Trần-nguyên-Cát
GRAVURE SUR MÉTAUX
& MARBRE
83, Boulevard Charner 83
SAIGON

Chuyên môn khắc vô Lim khí và đồ đồ mộ, đúc con dấu bằng đồng và caosu.
Sửa đồng hồ và máy đánh chữ, đóng giày là a nón theo kiểu 1930.
Giá rẻ đồ tốt.
Chủ-nhơn kính cáo

GARAGE TỨ-HỮU
83, Lepetit de la Graye, 83
Dakao (Saigon)
Téléphone n° 970

Sửa các thứ máy
Đóng thùng xe — Sơn xe
Làm nệm xe

Hãng sửa các thứ máy và lành làm áo nệm, mui, sơn đủ cách thức theo về xe hơi. Thợ làm mau lẹ và chắc chắng, xin qui ông bà đến thử một lần sẽ rõ. Có viết thơ muốn hỏi đều chi, hoặc kêu giây thép thì chúng tôi sẵn lòng làm tùy ý các ngài.
Directeur du Garage Tứ-Hữu
Joseph Lê-ngọc-Câi

NÊN THỪA DỊP!

Còn rượu ở đâu ngon hơn rượu chát (Vin de table) hiệu
AUX CAVES RÉUNIES
Domaine de *l'Ile Verte*
Rượu bán tại hàng đường Chasseloup-Laubat — số nhà 80-:- *Saigon*
Kể từ ngày 26 tháng 5 tây, rượu nầy sẽ có bán ở chợ *Bến-thành.*
Ai muốn mua xin nhớ đem theo ve đựng rượu đặng khỏi mất công
Giá mỗi lít **0 $ 44.**

PHARMACIE SINO-ANNAMITE
THIÊN-HÒA-ĐƯỜNG
N° 208 Rue des Marins — CHOLON
Trừ-Ai Thối-Hồng Nhân-Dược thủy
(Thuốc trừ mầy và gân máu đỏ trong khi con mắt nhậm)

Thâm con người ta trong thân thể có hai con mắt là vật trọng, hễ ai ngoại cảm lục khí, nội thương thất tình, da lao về tửu sắc thì mang bịnh ấy. Khi nào con mắt khởi bịnh thì nó sốn, coi trong sáng không đặng, lại trong con mắt trở nên đỏ như huyết, kéo mầy, không cho thấy được, nếu như không điều trị thì sẽ khốn hại, con mắt trở nên đui tối, thuốc nầy thần hiệu lắm, nó làm vẹt mầy và tan vầy cả, tiêu mất những gân đỏ, thì tự nhiên con mắt mới sáng lại được, đàn ông đàn bà, lớn bé đều dùng được thứ thuốc nầy, khi dùng thuốc nầy thì phải rửa mấy dâu ngón tay cho thật sạch, rồi lấy bông gòn nơi cổ ve rút một ít chấm vào trong ve thuốc mà nhỏ vào con mắt đau, mỗi ngày ít nữa mười mấy lần, sẽ hết bịnh. Chẳng nên để thuốc nầy vô trong miệng.

Giá mỗi ve.. .. .. .. 0$10

Bổn-đường Chủ-nhơn và Y-học-Sĩ,
DIÊC-HOAI-ĐÔNG, Căn-khải

Nhà Nam ! !
Nhà Nam !!
MỚI LẠ !

Đó là tên hiệu tiệm may đồ Tây rất khéo mà lại mau, *laine serge* đủ thứ, *catalogue* đủ kiểu, may đúng *mode*, giá phải chăng, quí-khách muốn may đồ cho vừa lòng và được rẻ xin mời lại tiệm *Nhà-Nam* ở đường *Amiral Courbet* căn số 17 *Saigon* may thử một lần sẽ rõ.
Chủ tiệm chịu hết lòng tiếp rước

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho tổn, h sốt huyết bất hàng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm ngay ; ăn ngon, ngủ được thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ
Bổn đường chẳng nệ tốn công về tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc đề hiệu là Chỉ-Khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.
Mandat đề gởi cho Huỳnh-Thanh
Chủ tiệm VĂN-AN-ĐƯỜNG
38 Rue de Douaumont Saigon

LÂM-NGỌC-THẠCH
Mécanicien Dentiste
31 rue Schrœder

Kính cáo,
Tôi là LÂM-NGỌC-THẠCH, thợ chuyên môn nghề trồng răng đã hơn 15 năm, ở Saigon cùng Lục-châu đều rõ biết, vì trước kia tôi có làm Mécanicien-dentiste cho người Langsa, nên nghề làm đã tinh, còn sự khéo và chắt chắn ít nơi dám sánh.
Nay tôi có lập ra ngan hàng chợ-mới đường Schroeder số 31, gần bên nhà hàng Hoàn-Lạc, một tiệm trồng răng, trước là chiếu mối hàng cho đồng đặng lấy tiếng ngày sau, ít dịp may, qu khách có răng hư trồng lại đặng giá rẻ chang sai.
Trồng răng tai bổn hiệu thì được bền chắc vì, người chủ trương đã thạo nghề và cẩn mẫn cẩn thận, không kể như các nơi, răng bổn hiệu làm có bao chắt cho qui khách.
Như lúc trước, mấy tiệm khác làm ăn 10 $ 00 đến tiệm tôi làm ăn 5 $ 00 việc làm chắt chắn, chẳng dám nói ngoa, miễng lấy tiếng chiếu mối hàng thôi
Xin đồng bạn chiếu cố.

THIỆT LÀ ĐẠI BỔ XIN DÙNG QUA THÌ BIẾT

Nhà Thuốc Tây Khương-Bình-Tịnh, tại Cầnthơ có bán thứ rượu thuốc bổ hiệu Ô nốt. Chỗ rất kỹ lưỡng, các chất thuốc đều nghiên cứu đã lâu và rất phù hợp với phong thổ xứ ta. Có nhiều giấy chứng thật rằng rượu thuốc nầy đã ngon mà lại bổ.
Chuyên trị các chứng bịnh kể ra sau nầy : «Xanh xao kém huyết, ăn không biết ngon, ít ngủ, bịnh đau trái tim, hay mệt bịnh tức, đau phổi và các bịnh đau mới mạnh, cầm phực sức Đờn-bà đang thai và lúc sanh rồi dùng rất tốt ».
Giá bán lẻ : 2$50 một ve lớn — 1$50 một ve nhỏ.
Giá bán sỉ : 20$00 một thùng 10 ve lớn — 13$00 một thùng 10 ve nhỏ, Có gởi cách lãnh hóa giao ngân.
Đề bao thơ :
KHƯƠNG-BINH-TỊNH — (CANTHƠ)
Đánh giây thép :
Binh-Tịnh — Cầnthơ
Giây thép nói : Số 52

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG
Công-ty hữu hạn vốn 250 ngàn đồng
54 & 56, đường Pellerin. — SAIGON
Dây-thép gởi số 748 — Dây thép tắc : CREDITANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hạn-kỳ kêu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời 4 phần trăm (4 %) mỗi năm.
— Nhận lãnh tiền gởi vô sổ « TIẾT-KIỆM » bằng *bạc Đông-Pháp* hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời đặng 5 phần trăm (5 %) mỗi năm. Sổ nầy để cho người tiện-tặng. Rút ra lúc nào cũng đặng và chang cần phải cho hay trước chi hết. Gởi vô bao nhiêu cũng nhận.
— Nhận lãnh tiền gởi có hạn-kỳ kêu là « *Dépôts Fixes* » cho lời 6 phần trăm (6 %) mỗi năm nếu gởi một năm trọn. Khi hữu-sự xin rút ra trước hạn-kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh 4 phần trăm (4 %) mỗi năm, cũng như bạc gởi không hạn-kỳ vậy, tính từ ngày gởi cho tới bữa rút ra.
— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi tiền qua Đại-Pháp theo thơ hay là bằng dây thép.
— Lãnh trữ bạc tháng cho học-sanh Annam đương du-học bên Tây
— Cho vay đặng giúp học-sanh muốn đi học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (Về cách thức cho vay, xin qui Đồng-bào đến thương nghị với Việt-Nam Ngân-Hàng).
— Cho vay có người đứng bảo lãnh chắc chắn và có đồ bảo-chứng hiện tại đã.
— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng-hóa nhập cảng.
Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG sẵn lòng mà chỉ cho qui đồng-bào biết rõ về công việc Nhà-Băng hay là Hàng buôn.
HUYNH-DINH-KHIEM, *Danh - dự Hội - trưởng.*
TRAN-TRINH-TRACH, *Phó Danh - dự Hội-trưởng.*
TRƯƠNG-TẤN-VỊ, *Chánh Hội-trưởng, Bản Trị-sự.*
NGUYEN-TAN-VAN, *Quản-lý Hành-sự.*
NGO-TRUNG-TINH, Dr. TRAN-NHU-LAN, P. NGUYEN-VAN-THOM NGUYEN-HUU-DO và VO-HA-TRI, *Quản-lý.*
Pháp-định Tổng-lý : **P. LÊ-VĂN-GÔNG.**

Ai cần dùng bạc ?
Xin do tôi là HỒ-VĂN-LANG
Số nhà. 51 Quai du Marché, Soctrang.
Cho vay thế chưng ruộng, đất, nhà và phố. Lời tính rẻ, vốn cho trả nhiều năm, góp tiêu. Mấy chục muôn cũng có sức cho. Ai có đất Châu-thành mà muốn cất phố, tôi bao cho mà cất, rồi góp lại cho tôi. Tỉnh nào vay cũng được, ở xa xin viết thơ cho tôi mà thương nghị.

NÊN BIẾT !!
NHÀ IN THƯỜNG-DUNG
LONGXUYÊN
In mau — giá rẻ — chữ tốt
Khắc con dấu và bản đồng, lãnh làm Quảng-cáo cho nhà buôn. — **Đóng sách — Bán viết, mực, giấy,** cho học trò

Cám tình ! ! **Đáp nghĩa ! !**

Nhờ ơn qui đồng bào hạ cố đến chúng tôi, vừa giúp vừa làm nghĩa nên hiệu « *Đức-Thành-Hưng* » đã 15 năm nay được bền vững. Chúng tôi lấy làm hâm cảm, chẳng biết lấy chi đền đáp, nên mới mượn tờ báo để tỏ lòng chẳng quên ơn qui-vị đã tưởng tình đến chúng tôi.
Muốn đền đáp nghĩa cao sâu ấy nên chúng tôi hết lòng lo tạo thành một cái Restaurant « Đức-Thành-Hưng » ngang gare Giadinh hồi năm 1927 đến nay, và một gian phòng ngủ « Đức-Thành-Hưng » khách-sạn tại cần Ban-Ký cách chau thành 2 ngàn thước nơi theo con đường đi Thủ-đức. Phòng rất nên tinh khiết, rộng rãi và mát mẻ, lại có sẵn boy mau mắn và tin cậy cho qui-khách sai khiến và cũng có chỗ rộng rãi cho qui khách dùng tiệc, ăn, trà, hoặc là nhóm bộ mà thiết đãi. Thật là một chỗ rất xứng đáng tiếp đãi qui khách.
Muốn cho vừa lòng qui-khách một ngày một thêm nữa nên chúng tôi có mở thêm một tiệm Café « Đức-Thành-Hưng » 223 rue d'Espagne ngang Modern Cinéma là nơi qui khách dùng điểm tâm, hoặc dùng bữa trưa, tối cũng những món đẹp đẽ qui khách đều có sẵn.
Tóm lại, như qui-vị nào muốn đặt tiệc, cơm annam, hoặc là cơm tây cùng các thứ bánh trong tiệc thì xin đến chúng tôi mà thương nghị.
Đức-Thành-Hưng, *kính đồn*
139-141 Rue Albert 1er, Dakao

QUỐC-SỬ TIỂU-THUYẾT — N° 7

HỒI THỨ BA
Vì tháo bạo, Lê-Niệm thọ ương
Tại thương yêu Lệ-Bích quăng kiếm
(Tiếp theo)

Ông vừa uống được vài chung rượu, thì có một tên quân chạy vô thưa rằng có Công-tử Thanh-Tòng đến xin ra mắt ông. Ông gặc đầu biểu cho Công-tử vào. Tên quân đi trở ra, thì ông ngồi suy nghĩ rằng : Thanh-Tòng đi du học gần một năm nay, nó về bao giờ mà qua đây thăm mình ? Mà mình mới đánh cha nó hôm qua, bữa nay nó đến đây nói chuyện gì ? Chắc là nó sợ mình giận cha nó rồi mình giận luôn tới nó, nên nó lật đật qua đây năn-nỉ mà tạ tội chớ gì ?

Ông nghĩ như vậy rồi ông gặc đầu mà cười. Thanh-Tòng bước vô khoanh tay cúi đầu làm lễ rồi khép nép thưa rằng : « Thưa nhạc-phụ, con đi du-học mới về, nên con lật-đật qua đây kính dưng cho nhạc-phụ bốn chữ khương ninh phước thọ. »

Ông ngồi nhâm tưởng Thanh-Tòng rồi ông hỏi rằng :

— Công-tử đi tìm thầy mà tập văn luyện võ thì phải lắm, sao lại về ? Về bao giờ đó ?

— Thưa nhạc-phụ, con mới về hồi chiều hôm qua. Vì cha mẹ con già yếu, con đi lâu ngày không biết ở nhà mạnh giỏi thế nào, con xốn-xang trong lòng, nên con trở về mà thăm, như cha mẹ con cho phép thì con mới dám đi nữa.

— Ừ, Công-tử ở như vậy thì phải lắm. Đạo làm con trước phải lo cho cha mẹ, rồi sau sẽ lo cuộc công danh, chớ ham công danh mà bỏ cha mẹ thì ai gọi là có hiếu. Công-tử qua thăm lão mà thôi, hay là còn muốn thưa việc chi nữa ?

— Thưa nhạc-phụ, con về đây trước là thăm nhạc-phụ, sau con có một việc riêng muốn thưa với nhạc-phụ nữa.

— Công-tử muốn thưa việc chi ?

— Dạ thưa, con về đến nhà, con nghe nói hôm qua đại-triều, lịnh Bệ-hạ xét công rồi gia phong quyền tước cho Nghiêm-đường con. Lúc bãi chầu, nhạc-phụ đã không khánh hạ như hàng bá quan, mà nhạc-phụ lại còn đôn đường mắng nhiết đánh đạp Nghiêm-đường con nữa. Dạ, thưa nhạc-phụ, con nghĩ nhạc-phụ với Nghiêm-đường của con có tình thông-gia, nếu Nghiêm-đường của con may mà được Thánh-thượng gia-phong quyền tước, thì nhạc-phụ mừng giùm lắm, chớ có lẽ nào lại ganh-ghét. Huống chi nhạc-phụ là nhà cung-kiếm, còn Nghiêm-đường của con là dõng văn-thần, có lẽ nào nhạc-phụ lại dùng võ-lực mà lấn-lước. Con sợ e người ta muốn hai họ chia lìa, người ta thêu dệt như vậy, nên con qua đây mà hỏi thăm lại cho chắc.

Quan Thái-Úy nghe hỏi thì ông và cười và biểu quân rót rượu. Ông uống một chung rồi ông đáp rằng :

— Những lời người ta học lại với Công-tử đó thì trúng hết, chớ có thêu dệt thêm chút nào đâu. Nhưng mà gây sự ra cũng bởi có duyên cớ, chớ nào phải lão ỷ sức mạnh mà đánh quan lớn bộ Lễ đâu.

— Dạ, bởi con mới về, con nghe thấp-thỏ, con không rõ nguyên nhơn làm sao ; con nghĩ nhạc-phụ không lẽ ỷ sức mạnh mà hiếp một nhà nho yếu-đuối, bởi vậy con mới lật-đật chạy qua đây mà hỏi thăm lại cho ro.

— Ừ Công-tử, nếu Công-tử muốn biết nguyên nhơn làm sao, thì để lão phân cho Công-tử nghe. Từ xưa đến nay, ở đời nào cũng vậy, quần thần ai có công lao nhiều thì mới được gia-phong trật-phẩm. Trong nước ta, đương buổi nầy đây, nếu kể công lao thì có ông quan nào mà hơn lão được. Công-tử còn thơ ấu, Công-tử không hiểu, vậy để lão nói cho mà nghe. Hồi năm..... ở, hồi năm canh-dần, lúc ấy Tướng-quân Lê-Lộng trấn thủ Lạng-Sơn, người dưng sớ về triều mà tâu rằng nhà Minh sai đại-tướng thống lãnh thập vạn hùng binh kéo qua quyết phá ải Nam-Quan đặng tìm thâu đất Việt. Lịnh Bệ-hạ được sớ hiền ngự ra Càn-Chánh điện, hội bá quan văn võ đủ mặt, rồi lịnh Bệ-hạ hỏi hàng văn-ban có ông mô biết kế chi thối giặc được thì tâu cho lịnh Bệ-hạ nghe. Ha hả ! nói tới đây lão bật tức cười. Hàng văn-ban ông nào râu cũng dài, vóc cũng tốt, áo cũng đẹp, mão cũng cao, mà nghe lịnh Bệ-hạ phán như vậy, thì cúi đầu rót cổ, gục mặt xuống đất, không có ai tâu một lời chi hết. Lúc ấy cũng có lão Thân nhơn-Trung, mà lão cũng nín khe, không biết kế chi mà dưng lên. Lịnh Bệ-hạ thấy vậy bèn day qua hỏi hàng võ-tướng có ai dám cầm binh ra đối-địch với tướng nhà Minh đặng giải cứu Nam-quan ải hay không ?

Còn nữa

CHO VAY THẾ RUỘNG BẢO KÊ
AI MUỐN, XIN LẠI :
Agricultural Insurance Company of Matertonen New-York :
ĐẠI-LÝ
197 Boulevard Galliéni — SAIGON

SAIGON — IMPRIMERIE THẠNH-THỊ-MẬU — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-SÂM